

Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

WYKONAWCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Heczmarowice

tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Iwona Szczepanik-Retka

Adrianna Organ-Telega

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	5
2	CEL I ZAKRES PROGNOZY	6
3	METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	7
4	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁĘKAWICA 2025+ NA LATA 2025-2035” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM	9
4.1	PRZEDMIOT I GŁÓWNE CELE STRATEGII.....	9
4.2	POWIĄZANIE STRATEGII Z DOKUMENTAMI SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO, KRAJOWEGO, REGIONALNEGO I LOKALNEGO.....	12
5	CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY ŁĘKAWICA	24
6	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM	30
6.1	JAKOŚĆ POWIETRZA.....	30
6.2	HAŁAS	30
6.3	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	33
6.4	GOSPODAROWANIE WODAMI.....	33
6.5	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	38
6.6	ZASOBY GEOLOGICZNE	39
6.7	GLEBA	39
6.8	ZASOBY PRZYRODNICZE	40
7	POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁĘKAWICA 2025+ NA LATA 2025-2035	48
8	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	49
8.1	ODDZIAŁYWANIE NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY, ZWIERZĘTA, LUDZI, WODY, POWIETRZE I KLIMAT, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, ZASOBY NATURANE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	64
8.1.1	Oddziaływanie na biotyczne elementy środowiska.....	64
8.1.2	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	65
8.1.3	Oddziaływanie na korytarze ekologiczne	69
8.1.4	Oddziaływanie na ludzi	70
8.1.5	Oddziaływanie na wody	70
8.1.6	Oddziaływanie na powietrze.....	73
8.1.7	Oddziaływanie na krajobraz i powierzchnię ziemi.....	74
8.1.8	Oddziaływanie na klimat i jego zmiany	75
8.1.9	Oddziaływanie na zabytki i dobra naturalne.....	76
8.1.10	Oddziaływanie na hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.....	76
8.1.11	Oddziaływania skumulowane	77

9	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI STRATEGII.....	78
10	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPNOWANYCH W PROJEKCIE STRATEGII.....	81
11	INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	82
12	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	86
13	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	87
14	SPIS RYSUNKÓW.....	90
15	SPIS TABEL.....	91

Załącznik do Prognozy – oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r., poz. 1112 z późn.zm.)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż ukończyłam, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, lub brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Podpis autora

1 WSTĘP

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” (zwanej w dalszej części opracowania „Prognozą”) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn.zm.). Art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy oś nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

2 CEL I ZAKRES PROGNOZY

Podstawowym celem Prognozy jest ocena skutków oddziaływania na środowisko proponowanych celów i kierunków działań zawartych w „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035”, a także ustalenie czy przyjęte cele i kierunki działań gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają ochronie i zrównoważonemu rozwojowi. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień Strategii oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstania w przyszłości konfliktów i zagrożeń środowiska.

Wszystkie zaproponowane działania powinny zostać przeanalizowane pod kątem wpływu na środowisko traktowane jako system połączonych ze sobą elementów. Należy przeprowadzić dokładną analizę skutków realizacji proponowanych działań tak, aby wykluczyć potencjalne negatywne skutki oddziaływania inwestycji i zmian w środowisku oraz wskazać, jakie postępowanie doprowadzi w efekcie końcowym do osiągnięcia poprawy stanu środowiska Gminy Łękawica i pozwoli dążyć do zrównoważonego rozwoju. Prognoza oddziaływania na środowisko jest analizą działań, jakie zostały zaproponowane dla Gminy Łękawica w zakresie polityki rozwoju.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera identyfikację potencjalnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” oraz ocenę natężenia tych oddziaływań. Jej celem jest analiza potencjalnego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz realizacji założeń wskazanych w Strategii.

Zgodnie z zapisami art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r., poz. 1112 z późn.zm.) organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami (o których mowa w art. 57 i 58) zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach po zapoznaniu się z wnioskiem Wójta Gminy Łękawica, w piśmie znak: WOOS.411.165.2025.AB z dnia 9 października 2025 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035”.

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie z dnia 04.04.2025 r., znak: NS-NZ.9022.22.3.2025 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035”.

3 METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Metodyka opracowania jak również treść Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” zostały bezpośrednio podporządkowane zapisom wynikającym z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r., poz. 1112 z późn.zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 2 przywołanego aktu prawnego, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,

- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób działania ujęte w Strategii mogą oddziaływać na środowisko. W pierwszej części przeprowadzona została analiza czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych powiązanych z niniejszą Strategią, sporządzonych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. W dalszej części, na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska, zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska. Określono też wnioski w kontekście braku realizacji Strategii. Następnie dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych działań. Kolejnym etapem sporządzania Prognozy było przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii. Dalej przedstawiono metody monitoringu realizacji Strategii oraz sporządzono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

4 INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁĘKAWICA 2025+ NA LATA 2025-2035” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM

4.1 PRZEDMIOT I GŁÓWNE CELE STRATEGII

„Strategia Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” jest wyrażeniem woli społeczeństwa lokalnego w celu realizacji wspólnych zamierzeń prowadzących do trwałego rozwoju oraz wzrostu gospodarczego przy jednoczesnych działaniach chroniących środowisko.

Istnieje przekonanie, że Strategia stworzy trwałe podstawy dla wspierania rozwoju lokalnego, a poprzez społeczny system wdrażania, monitoringu i ewaluacji zapisów Strategii będzie podstawą do zbudowania struktury współpracy różnych podmiotów życia społecznego i gospodarczego, które pozwolą na zrównoważony rozwój Gminy Łękawica.

W związku z powyższym Strategia ma za zadanie tworzyć trwałe podstawy pod rozwój lokalny, w którym społeczny rozwój idzie w parze z rozwojem gospodarczym i z ochroną środowiska.

Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze Gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Struktura postulatywna dokumentu opiera się na wizji, misji i celach. Rozwinięciem celów są kierunki działań, w których faktycznie przedstawiono zakres realizacji zamierzeń rozwojowych Gminy w perspektywie 2035 roku. Oznacza to, że analiza ram, jakie niosą za sobą ustalenia Strategii opierać się będzie na analizie treści zapisów odnoszących się do kierunków działań. Warto przy tym dodać, iż Strategia integruje szereg działań o różnym charakterze. Są to zarówno nowe działania, jak też takie, które są kontynuacją już realizowanych działań, tj. takich, które wynikają z kompetencji i zakresu działań ustanowionych w przeszłości.

Analiza zapisów treści kierunków działań pozwala stwierdzić, iż nie dojdzie do ingerencji w układ przestrzenny i system przyrodniczy Gminy Łękawica. Realizacja zapisów przyczyni się do ochrony środowiska, a jedną z nadrzędnych zasad przyjętych w realizacji Strategii, jest zasada zrównoważonego rozwoju.

Należy dodać, iż realizacja Strategii wnosi wkład w ogólny rozwój przestrzeni Gminy, choć jej realizacja następować będzie w oparciu o siłę i środki oraz kompetencje instytucji gminnych. Rola Gminy ogranicza się do wybranych specjalizacji i kompetencji, np. związanych z edukacją, administracją, opieką zdrowotną, pomocą społeczną, utrzymaniem dróg gminnych.

W toku opracowywania projektu “Strategii...” wypracowano misję i wizję przyszłości dla Gminy Łękawica:

MISJA GMINY

Misją Gminy Łękawica jest tworzenie i utrzymywanie na jej obszarze warunków zapewniających mieszkańcom – zarówno obecnym, jak i potencjalnym, interesującym się jej obszarem możliwie najlepszych, najbardziej sprzyjających warunków do prowadzenia gospodarstw domowych. Integralnym elementem misji Gminy jest także podejmowanie efektywnych działań, właściwych dla samorządu terytorialnego, nakierowanych na ochronę przed degradacją środowiska naturalnego, a także kultywowanie materialnych i niematerialnych elementów kulturowego dziedzictwa. Gmina Łękawica jako istotną część misji postrzega także tworzenie na swoim obszarze warunków, sprzyjających prowadzeniu działalności gospodarczej w preferowanych sektorach – np. usług związanych z obsługą ruchu turystycznego.

WIZJA GMINY

Gmina Łękawica roku 2035 jest terenem przyjaznym pod każdym kątem mieszkańcom. Jest dostępna pod względem komunikacyjnym, dobrze skomunikowana wewnętrznie, siecią bezpiecznych dla użytkowników połączeń drogowych. Teren gminy jest wyposażony w nowoczesną i sprawną infrastrukturę gospodarki wodno-ściekowej – sieć wodociągową i kanalizację sanitarną. Mieszkańcy gminy mają zapewniony dostęp do infrastruktury sprawowania opieki nad dziećmi we wczesnym wieku, atrakcyjnej infrastruktury edukacyjnej, zapewniającej kształcenie na wysokim poziomie oraz infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Z roku na rok zmniejszaniu ulega skala, w jakiej środowisko naturalne gminy, przede wszystkim atmosfera jest degradowane w rezultacie eksploatacji w gospodarstwach domowych archaicznych palenisk. Terenem gminy interesuje się, jako docelowym miejscem prowadzenia gospodarstwa domowego znaczna liczba mieszkańców jej bezpośredniego otoczenia (np. Żywca) oraz regionu. Są to osoby, które nabywają na terenie Gminy Łękawica działki budowlane i realizują na nich budowy swoich nieruchomości mieszkalnych oraz mieszkalno-usługowych. Teren gminy jest atrakcyjny pod kątem turystycznym – nie tylko z uwagi na cenne walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy, ale także ze względu na dostępność atrakcyjnej infrastruktury okolicy turystycznej czy aktywnych form turystyki. Łękawica oraz pozostałe sołectwa wchodzące w skład gminy są często wybierane jako docelowe miejsce zamieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego przez osoby spoza tego terenu, zainteresowane zmianą miejsca zamieszkania i realizacją indywidualnych inicjatyw w obszarze budownictwa mieszkaniowego. Na obszarze gminy panuje ład przestrzenny – tereny gminy są racjonalnie zagospodarowywane, z uwzględnieniem ich charakteru, walorów, naturalnej specyfiki czy predyspozycji. Zagrożenia dla środowiska naturalnego, przede wszystkim dla terenów objętych w skali gminy prawnymi formami ochrony są rozpoznane, monitorowane i kontrolowane. Teren gminy jest zagospodarowywany z uwzględnieniem konieczności ochrony terenów szczególnie cennych przyrodniczo. Mieszkańcy Gminy Łękawica są w znacznej mierze usatysfakcjonowani warunkami, jakie mają zapewnione w tej lokalizacji.

W oparciu o wypracowaną wizję rozwoju określone zostały cele strategiczne, które stanowią narzędzie kreacji sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Łękawica, służąc osiągnięciu sformułowanej wizji.

Podstawy rozwoju mają być tworzone na płaszczyźnie sześciu celów strategicznych:

- Cel Strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy,
- Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska,
- Cel Strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości,
- Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych,
- Cel Strategiczny 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia.

W ujęciu przestrzennym projekt Strategii dotyczy Gminy Łękawica w jej granicach administracyjnych. Określone działania są adresowane do wszystkich podmiotów mających realne, prawno-finansowe możliwości ich podejmowania.

Dla każdego celu strategicznego utworzone zostały kierunki działań, a także zadania do realizacji.

Tabela 1. Cele strategiczne, kierunki działań i zadania Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Cele strategiczne	Kierunki działań	Zadania
Cel strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja i rozwój infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej i opiekuńczej, – Wsparcie dla organizacji społecznych, klubów seniora, KGW i inicjatyw oddolnych, – Rozbudowa sieci placów zabaw, boisk, stref aktywności i świetlic wiejskich, – Wzmocnienie bezpieczeństwa (monitoring, oświetlenie, drogi lokalne), 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Budowa nowoczesnego placu zabaw z elementami sensorycznymi, 2) Budowa przedszkola, 3) Utworzenie żłobka, 4) Modernizacja placówek oświatowych, 5) Utworzenie Zielonej Klasy – edukacja na świeżym powietrzu,

	<ul style="list-style-type: none"> - Cyfryzacja usług publicznych (e-usługi, informatyzacja urzędu), - Eliminacja barier architektonicznych ograniczających osoby ze szczególnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> 6) Budowa świetlicy, 7) Modernizacja Centrum Kultury i Wypoczynku w Łękawicy, budowa nowoczesnej biblioteki 8) Aktywna Strefa Relaksu 9) Rozwój e-usług w Urzędzie Gminy w Łękawicy
<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktualizacja i wdrażanie planów zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem środowiska i uwarunkowań lokalnych, - Zapewnienie uporządkowanej, estetycznej przestrzeni publicznej w Gminie, - Bezpieczna i komfortowa infrastruktura drogowa, dostępna dla wszystkich kategorii uczestników ruchu: pieszych, rowerzystów, prowadzących pojazdy, - Efektywna i nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna, obejmująca swoim zasięgiem maksymalną część gminy, - Likwidacja niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz maksymalne wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii, - Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy, - Przystosowanie terenu gminy do zmieniającego się klimatu, - Edukacja ekologiczna mieszkańców, - Zwiększenie udziału odpadów kierowanych do recyklingu/ponownego wykorzystania, w łącznej ilości odpadów wytwarzanych i zbieranych na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Budowa cmentarza komunalnego w Łękawicy 2) Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łękawicy, 2) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej, 3) Budowa sieci wodociągowej, 4) Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem, 5) Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych, 6) Budowa parkingu przy Centrum Rekreacji i Wypoczynku w Łękawicy, 7) Budowa chodników dla pieszych, 8) Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych, 10) Uregulowanie stanu prawnego gruntów, 11) Montaż automatów na terenie Gminy Łękawica na odpady nadające się do recyklingu, 12) Budowa ścieżki pieszo-rowerowej.
<p>Cel Strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie rozwoju mikro- i małych firm, w tym agroturystyki i rzemiosła, - Rozwój produktów lokalnych, marek regionalnych i krótkich łańcuchów dostaw, - Wspieranie nowoczesnego, zrównoważonego rolnictwa (rolnictwo ekologiczne, wsparcie młodych rolników), - Organizacja wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość i gospodarkę, - Rozwój infrastruktury, sprzyjającej prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym działalności w sektorze obsługi ruchu turystycznego, - Rozwój i poprawa warunków funkcjonowania utworzonej dotychczas na terenie gminy lokalnej trefy przemysłowej/aktywności gospodarczej, - Polityka przestrzenna umożliwiająca realizację na terenie gminy inwestycji związanych z działalnością gospodarczą, w tym działalnością w sektorze obsługi ruchu turystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Budowa ścianki wspinaczkowej, 2) Utworzenie toru Ninja Warrior, 3) Budowa pumtrack, 4) Budowa skateparku, 5) Promocja i rozwój lokalnych produktów.
<p>Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa infrastruktury turystycznej (szlaki piesze, rowerowe, miejsca odpoczynku, punkty widokowe), - Tworzenie oferty turystyki rodzinnej, ekologicznej i aktywnej, - Rewitalizacja i promocja obiektów dziedzictwa kulturowego (np. kapliczki, zabytki), - Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, festynów i wydarzeń regionalnych, - Współpraca z sąsiednimi gminami i powiatami w zakresie tworzenia wspólnej oferty turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Budowa ścieżki pieszo-rowerowej, 2) Budowa ścianki wspinaczkowej, 3) Utworzenie toru Ninja Warrior, 4) Budowa pumtrack, 5) Budowa skateparku, 6) Remont konserwatorski zabytkowych obiektów.

	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca transgraniczna, – Zapewnienie korzystnych warunków działania/wsparcie funkcjonowania instytucji i organizacji samorządowych i pozarządowych, działających na terenie gminy w szeroko pojętym obszarze kultury. 	
<p>Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój kompetencji pracowników urzędu i jednostek gminnych, – Wdrażanie mechanizmów konsultacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, – Prowadzenie przejrzystej polityki informacyjnej i komunikacyjnej (np. media społecznościowe, BIP), – Tworzenie partnerstw z innymi samorządami, – Systematyczny monitoring i ewaluacja strategii, – Aktywizacja osób wykluczonych społecznie, – Wsparcie rodziny, w tym wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – Zapewnienie opieki nad osobami niesamodzielnymi, zależnymi ze szczególnymi potrzebami, – Atrakcyjne, wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz seniorów, w tym w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, potrzebnych w codziennym funkcjonowaniu, – Wsparcie procesu podwyższania oraz aktualizacji kwalifikacji mieszkańców i osób zaangażowanych w świadczenie usług na terenie gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kompleksowe działania na rzecz rodziny, w tym wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, 2) Rozwój usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystencji osobistej, a także wsparcie rodzin i opiekunów w postaci usług opieki wytchnieniowej, 3) Zajęcia dla Seniorów aktywizacja sportowo-kulturalne, 4) Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, 5) Warsztaty techniczne dla dzieci.
<p>Cel Strategiczny 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój infrastruktury technicznej i drogowej mogącej pełnić funkcje obronne i logistyczne (np. drogi ewakuacyjne, przepustowość dróg, miejsca koncentracji, zaplecze techniczne, magazyny, sieci energetyczne i wodociągowe), – Wspieranie działań z zakresu ochrony ludności, zarządzania kryzysowego i planowania obrony cywilnej, – Tworzenie lokalnych magazynów zabezpieczeń, punktów zbiórki i ewakuacji, sieci ostrzegania mieszkańców, – Szkolenia i kampanie informacyjne dla mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa cywilnego, pierwszej pomocy i postępowania w sytuacjach kryzysowych, – Współpraca z MON, strażą pożarną, policją, WOT i innymi służbami w zakresie koordynacji działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Budowa świetlicy 2) Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem, 2) Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych, 3) Budowa systemu syren alarmowych informujących o zagrożeniu, 4) Wzmacnianie i zabezpieczanie infrastruktury krytycznej, 5) Inwestycje w systemy informatyczne do informowania społeczeństwa, 6) Organizowanie szkoleń dla mieszkańców.

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Działania wymienione w powyższej tabeli będą realizowane przez Gminę Łękawica oraz podmioty działające na obszarze Gminy, a także w niektórych przypadkach przez przedsiębiorstwa lub mieszkańców.

4.2 POWIĄZANIE STRATEGII Z DOKUMENTAMI SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO, KRAJOWEGO, REGIONALNEGO I LOKALNEGO

UMOWA PARTNERSTWA DLA REALIZACJI POLITYKI SPÓJNOŚCI 2021-2027 W POLSCE

Strategia Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 jest zgodna w wielu elementach z Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa Partnerstwa określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach polityk unijnych: polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2021-2027. W latach 2021-2027 Polska realizuje działania w ramach wszystkich pięciu celów polityki spójności oraz celu dodatkowego umożliwiającego obywatelom i regionom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowo-przestrzennych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

W zakresie konkretnych celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035, można wymienić powiązanie z następującymi celami polityki, o których mowa w Umowie Partnerstwa:

- ✓ Cel 1.1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej, inteligentnej transformacji gospodarczej”. W obliczu negatywnych zmian demograficznych, a także w konsekwencji kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 jednym z celów jest trwały wzrost gospodarczy oparty o wiedzę i doskonałość organizacyjną.
- ✓ Cel 1.2 „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa”. Cel ten dotyczy budowy niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, realizowany z uwzględnieniem celów klimatycznych i priorytetów uzgodnionych na szczeblu unijnym oraz międzynarodowym.
- ✓ Cel 1.3 „Lepiej połączona Europa”. Cel ten wynika z konieczności ukierunkowania inwestycji na transformację ekologiczną i cyfrową, w tym na zrównoważony transport. Bardzo mocno podkreśla się kwestie m.in. przeniesienia ruchu towarowego z transportu drogowego na szynowy, przywrócenie usług transportu publicznego na obszarach wiejskich.
- ✓ Cel 1.4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”. Cel ten dotyczy działań przyczyniających się do lepszego wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy, poprawę jego jakości oraz zwiększenie poziomu spójności społecznej i dostępności świadczonych usług społecznych i zdrowotnych.
- ✓ Cel 1.5 „Europa bliżej obywateli”. Istotą tego celu jest zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów i rozwiązywania ich problemów w oparciu o endogeniczne potencjały.
- ✓ Cel 1.6 „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie”. Realizacja zadań w ramach niniejszego celu wynika z przyjętego Europejskiego Zielonego Ładu i dotyczy osiągnięcia neutralności klimatycznej UE do 2050 roku.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności to program, który składa się z 54 inwestycji i 48 reform. Ma za zadania wzmocnić polską gospodarkę oraz sprawić, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. KPO wpisuje się w zalecenia Rady UE dla Polski oraz Krajowy Program Reform. Obejmuje reformy i inwestycje, które rozpoczęły się po 1 lutym 2020 r. i zakończą do 31 sierpnia 2026 r. Zgodność Strategii Gminy Łękawica z KPO odnosi się do następujących obszarów wsparcia:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Zielona, inteligentna mobilność.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju kraju, jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Opracowanie to uściśla cele, które będą wspierane przez Państwo Polskie w zakresie rozwoju regionalnego. Strategia Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 stanowi wypełnienie zapisów w/w strategii w zakresie Celu Strategicznego tj. „Efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzy warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

Założenia Strategii obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących rozwoju obszaru Gminy i zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Cele odnoszą się do następujących celów KSRR 2030:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W zakresie kierunków interwencji, o których mowa w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, wymienić należy najistotniejsze z punktu widzenia zgodności ze Strategią Gminy:

- 1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
- 1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
- 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
- 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
- 3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
- 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
- 3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030”

Strategia Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” koncentruje działania na czterech celach strategicznych, dla których sformułowano cele operacyjne w perspektywie do roku 2030.

Dokument strategiczny opracowywany przez Gminę Łękawica, w swoich założeniach wpisuje się w poniższe kierunki:

- CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
 - Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych
 - Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec
 - Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki
- CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
 - Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska
 - Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura
 - Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu
- CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
 - Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny
 - Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu
 - Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna

W Strategii wyznaczone zostały REGIONALNE OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI.

W ujęciu funkcjonalnym Gmina Łękawica należy do Subregionu Południowego, o powierzchni 2 354 km², którego centrum stanowi Aglomeracja Bielska. Główne potencjały tego obszaru to:

- Położenie przygraniczne,
- Rozwijająca się współpraca transgraniczna,
- Infrastruktura transportowa stwarzająca możliwości dostępu do nowych terenów inwestycyjnych,

- Wysoka atrakcyjność inwestycyjna,
- Silnie rozwijająca się nowoczesna gospodarka ośrodka aglomeracyjnego,
- Duży potencjał kulturowy i turystyczny,
- Występowanie obszarów o wysokich walorach środowiskowych i krajobrazowych,
- Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

Główne wyzwania dla Subregionu Południowego to:

- Rozwój współpracy na rzecz tworzenia atrakcyjnych produktów turystycznych,
- Rozwój i integracja wysokiej jakości infrastruktury turystycznej,
- Podniesienie jakości drogowych powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, w tym również dróg pieszych i rowerowych,
- Poprawa jakości środowiska, w szczególności powietrza i wód powierzchniowych,
- Poprawa bezpieczeństwa powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy,
- Rozwój pasażerskiego transportu zbiorowego, w tym zintegrowanego systemu transportu, również na obszarze peryferyjnie położonych obszarów wiejskich.

W ujęciu tematycznym, Gmina Łękawica zalicza się również do OSI konkurencyjnych – obszaru cennego przyrodniczo. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze, Gmina Łękawica mieszcząca się w Subregionie Południowym, zalicza się do obszaru o najwyższych walorach przyrodniczych. Wyzwaniem dla tego obszaru OSI jest ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności, poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk wodno-błotnych na obszarach chronionych oraz zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych.

Gmina Łękawica należy także do Gmin z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza. Określając obszary w zakresie jakości powietrza posłużono się średniorocznymi przekroczeniami norm jakości powietrza w województwie śląskim pod względem: pyłów zawieszonych PM_{2,5}, pyłów zawieszonych PM₁₀, benzo(a)pirenu. Przypisanie gminy do stopnia przekroczeń następowało poprzez analizę liczby rodzajów przekroczeń średniorocznych występujących na jej terenie. Gmina Łękawica zalicza się do I obszaru problemowego, z uwagi na fakt, iż na jej terenie występowało przekroczenie jednego dowolnego wskaźnika.

Największym wyzwaniem stojącym przed województwem na najbliższe lata jest ograniczenie niskiej emisji, gdyż to ona w największym stopniu odpowiada za przekroczenia norm jakości powietrza.

Gminy ze swojej strony muszą podjąć wyzwanie egzekwowania przepisów tzw. „uchwały antysmogowej”. Zanieczyszczenie powietrza powoduje pogorszenie stanu zdrowia mieszkańców, wyzwaniem więc będzie również zapewnienie odpowiedniej profilaktyki i opieki medycznej w tym zakresie.

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” zostały określone kierunki działań dla OSI.

W zakresie OSI dla obszaru cennego przyrodniczego, do którego zalicza się Gmina Łękawica, wymienić należy:

- Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmocnienie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,
- Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców,
- Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza,
- Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej,
- Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej,
- Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu.

Odnosnie OSI – Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza, wymienić należy:

- Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia,
- Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza,
- Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej,
- Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej.

Poniżej zaprezentowano jak kierunki działań dedykowane określonym OSI, realizowane są przez zapisy projektu niniejszej Strategii.

Kierunki działań dedykowane określonym OSI w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035
OSI - obszary cenne przyrodniczo	
<p>Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne</p>	<p>Cel Strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rozwoju mikro- i małych firm, w tym agroturystyki i rzemiosła. • Rozwój produktów lokalnych, marek regionalnych i krótkich łańcuchów dostaw. • Wspieranie nowoczesnego, zrównoważonego rolnictwa (rolnictwo ekologiczne, wsparcie młodych rolników). • Organizacja wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość i gospodarkę. • Rozwój infrastruktury, sprzyjającej prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym działalności w sektorze obsługi ruchu turystycznego. • Polityka przestrzenna umożliwiająca realizację na terenie gminy inwestycji związanych z działalnością gospodarczą, w tym działalnością w sektorze obsługi ruchu turystycznego.
<p>Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmocnienie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okolicy turystycznej</p>	<p>Cel Strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój produktów lokalnych, marek regionalnych i krótkich łańcuchów dostaw. • Organizacja wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość i gospodarkę. • Rozwój infrastruktury, sprzyjającej prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym działalności w sektorze obsługi ruchu turystycznego. <p>Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa infrastruktury turystycznej (szlaki piesze, rowerowe, miejsca odpoczynku, punkty widokowe). • Tworzenie oferty turystyki rodzinnej, ekologicznej i aktywnej.

<p>Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców</p>	<p>Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa infrastruktury turystycznej (szlaki piesze, rowerowe, miejsca odpoczynku, punkty widokowe). • Tworzenie oferty turystyki rodzinnej, ekologicznej i aktywnej. • Rewitalizacja i promocja obiektów dziedzictwa kulturowego (np. kapliczki, zabytki). • Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, festynów i wydarzeń regionalnych. • Współpraca z sąsiednimi gminami i powiatem w zakresie tworzenia wspólnej oferty turystycznej. • Współpraca transgraniczna. • Zapewnienie korzystnych warunków działania / wsparcie funkcjonowania instytucji i organizacji samorządowych i pozarządowych, działających na terenie gminy w szeroko pojętym obszarze kultury.
<p>Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz maksymalne wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii. • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy. • Przystosowanie terenu gminy do zmieniającego się klimatu. • Edukacja ekologiczna mieszkańców.
<p>Poprawa jakości wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektywna i nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna, obejmująca swoim zasięgiem maksymalną część gminy. • Przystosowanie terenu gminy do zmieniającego się klimatu.
<p>Wspieranie działań zamierzających do zachowania i odtwarzania bio- i georóżnorodności, w tym ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, leśnych i korytarzy ekologicznych</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja i wdrażanie planów zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem środowiska i uwarunkowań lokalnych. • Przystosowanie terenu gminy do zmieniającego się klimatu.
<p>Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw ekologicznych</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna mieszkańców. • Zwiększenie udziału odpadów kierowanych do recyklingu / ponownego wykorzystania, w łącznej

	ilości odpadów wytwarzanych i zbieranych na terenie gminy.
Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz maksymalne wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii.
Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektywna i nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna, obejmująca swoim zasięgiem maksymalną część gminy.
Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy. • Bezpieczna i komfortowa infrastruktura drogowa, dostępna dla wszystkich kategorii uczestników ruchu: pieszych, rowerzystów, prowadzących pojazdy. • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy.
Rozwijania współpracy międzynarodowej, transgranicznej i międzyregionalnej, w tym w pasie Polski południowej oraz z miastami Ostawą i Żyliną	<p>Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca transgraniczna.
Wsparcie działań podnoszących jakość systemu planowania i wdrażania na poziomie regionalnym i lokalnym	<p>Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji pracowników urzędu i jednostek gminnych. • Wdrażanie mechanizmów konsultacji społecznych i inicjatyw obywatelskich. • Prowadzenie przejrzystej polityki informacyjnej i komunikacyjnej (m.in. media społecznościowe, BIP). • Tworzenie partnerstw z innymi samorządami. • Systematyczny monitoring i ewaluacja strategii.
Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu	<p>Cel Strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfryzacja usług publicznych (e-usługi, informatyzacja urzędu). • Eliminacja barier architektonicznych ograniczających osoby ze szczególnymi potrzebami w budynkach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej.

	<p>Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji pracowników urzędu i jednostek gminnych. • Wdrażanie mechanizmów konsultacji społecznych i inicjatyw obywatelskich. • Prowadzenie przejrzystej polityki informacyjnej i komunikacyjnej (m.in. media społecznościowe, BIP).
<p>Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu</p>	<p>Cel Strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja i promocja obiektów dziedzictwa kulturowego (np. kapliczki, zabytki). • Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, festynów i wydarzeń regionalnych. • Współpraca z sąsiednimi gminami i powiatem w zakresie tworzenia wspólnej oferty turystycznej. • Współpraca transgraniczna. • Zapewnienie korzystnych warunków działania / wsparcie funkcjonowania instytucji i organizacji samorządowych i pozarządowych, działających na terenie gminy w szeroko pojętym obszarze kultury.
<p>OSI – Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza</p>	
<p>Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia</p>	<p>Cel Strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozwój infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej i opiekuńczej. • Wsparcie dla organizacji społecznych, klubów seniora, KGW i inicjatyw oddolnych. • Rozbudowa sieci placów zabaw, boisk, stref aktywności i świetlic wiejskich. <p>Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne, wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz seniorów, w tym w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, potrzebnym w codziennym funkcjonowaniu.
<p>Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz maksymalne wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii. • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy. • Przystosowanie terenu gminy do zmieniającego się klimatu.

<p>Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz maksymalne wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii.
<p>Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczna i komfortowa infrastruktura drogowa, dostępna dla wszystkich kategorii uczestników ruchu: pieszych, rowerzystów, prowadzących pojazdy. • Efektywna i nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna, obejmująca swoim zasięgiem maksymalną część gminy.
<p>Aktywna profilaktyka i zapewnienie kompleksowości usług medycznych, w szczególności w zakresie chorób cywilizacyjnych i wynikających ze zmian demograficznych</p>	<p>Cel Strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rodziny, w tym wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. • Zapewnienie opieki nad osobami niesamodzielnymi, zależnymi, ze szczególnymi potrzebami. • Atrakcyjne, wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz seniorów, w tym w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, potrzebnym w codziennym funkcjonowaniu.
<p>Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw ekologicznych</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna mieszkańców. • Zwiększenie udziału odpadów kierowanych do recyklingu / ponownego wykorzystania, w łącznej ilości odpadów wytwarzanych i zbieranych na terenie gminy.
<p>Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego</p>	<p>Cel Strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy. • Bezpieczna i komfortowa infrastruktura drogowa, dostępna dla wszystkich kategorii uczestników ruchu: pieszych, rowerzystów, prowadzących pojazdy. • Zapewnienie warunków do rozwoju elektromobilności na terenie gminy.

STRATEGIA ZINTEGROWANEGO ROZWOJU TERYTORIALNEGO AGLOMERACJI BESKIDZKIEJ NA LATA 2021-2027 (Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030)

Strategia Gminy Łękawica wpisuje się w następujące cele strategiczne i cele operacyjne:

- Cel strategiczny 1: Sprawiedliwa i zielona transformacja gospodarcza Aglomeracji Beskidzkiej,
 - Cel operacyjny 1.1 Rozwój energii odnawialnej w kontekście zielonej transformacji Aglomeracji Beskidzkiej.

- Cel strategiczny 2: Zmniejszenie emisyjności oraz integracja transportu i mobilności Aglomeracji Beskidzkiej,
 - Cel operacyjny 2.4 Spójna sieć regionalnych tras rowerowych na terenie Aglomeracji Beskidzkiej
- Cel strategiczny 3: Podniesienie jakości środowiska naturalnego Aglomeracji Beskidzkiej,
 - Cel operacyjny 3.1 Zwiększona efektywność energetyczna Aglomeracji Beskidzkiej, w tym dzięki wykorzystaniu OZE,
 - Cel operacyjny 3.2 Łagodzenie efektów zmian klimatu oraz wzmocnienie potencjału służb ratowniczych,
 - Cel operacyjny 3.3 Zachowanie naturalnego dziedzictwa Aglomeracji Beskidzkiej wraz ze zwiększeniem świadomości mieszkańców i turystów w zakresie jego znaczenia.
- Cel strategiczny 4: Rozwój turystycznego i kulturowego potencjału Aglomeracji Beskidzkiej,
 - Cel operacyjny 4.1 Wykorzystanie potencjału przyrodniczo- krajobrazowego i dziedzictwa kulturowego w kierunku tworzenia nowych i wzmacniania istniejących ponadlokalnych produktów turystycznych Aglomeracji Beskidzkiej.

PROGRAM „FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027”

Zgodnie z ostateczną, przyjętą wersją programu, Województwo Śląskie będzie dystrybuować środki europejskie w ramach 13 obszarów wsparcia tzw. priorytetów:

- Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój,
- Fundusze Europejskie na zielony rozwój,
- Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności,
- Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu,
- Fundusze Europejskie dla rynku pracy,
- Fundusze Europejskie dla edukacji,
- Fundusze Europejskie dla społeczeństwa,
- Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca,
- Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny,
- Fundusze Europejskie na transformację,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST.

Gmina jako przyszły Beneficjent, w swoich założeniach i planowanych zadaniach wpisuje się w większość obszarów wymienionych w w/w dokumencie. W ramach priorytetów, Strategia jest zgodna z następującymi celami szczegółowymi:

- Cel szczegółowy RSO1.2 Czerpania korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych
- Cel szczegółowy RSO2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych
- Cel szczegółowy RSO2.2 Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2011 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju
- Cel szczegółowy RSO2.4 Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

- Cel szczegółowy RSO2.5 Wspierania dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej
- Cel szczegółowy RSO2.7 Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia
- Cel szczegółowy ESO4.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej
- Cel szczegółowy ESO4.3 Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
- Cel szczegółowy ESO4.6 Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- Cel szczegółowy ESO4.8 Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.
- Cel szczegółowy ESO4.9 Wspieranie integracji społeczno- gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów
- Cel szczegółowy ESO4.11 Zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
- Cel szczegółowy ESO4.12 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
- Cel szczegółowy RSO4.3 Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne
- Cel szczegółowy RSO4.6 Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych
- Cel szczegółowy RSO5.2 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU ŻYWIECKIEGO 2030+

Strategia Rozwoju Gminy Łękawica jest spójna z wszystkim dziewięcioma głównymi priorytetami, założonymi w Strategii dla Powiatu żywieckiego, a także celami operacyjnymi tj.:

- Priorytet 1. Turystyka
 - Cel operacyjny 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 2. Rozwój gospodarczy i rynek pracy
 - Cel operacyjny 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 3. Infrastruktura drogowa

- Cel operacyjny 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej
- Priorytet 4. Środowisko naturalne
 - Cel operacyjny 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 5. Transport publiczny
 - Cel operacyjny 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 6. Edukacja
 - Cel operacyjny 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki
- Priorytet 7. Usługi społeczne i zdrowotne
 - Cel operacyjny 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych
- Priorytet 8. Dziedzictwo Żywiecczyzny
 - Cel operacyjny 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych
- Priorytet 9. Zarządzanie
 - Cel operacyjny 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego.

5 CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY ŁĘKAWICA

Gmina Łękawica leży w Kotlinie Żywieckiej, w masywie górskim Beskidów u podnóża Beskidu Małego, rozciągającego się w powiecie żywieckim, w województwie śląskim. W skład gminy wchodzi 5 sołectw: Łękawica, Kocierz Moszczanicki, Kocierz Rychwałdzki, Okrajnik i Łysina.

Najwyższe wierzchołki gminy znajdują się w grzbiecie ograniczającym ją od północy. Góra Wielka osiąga wysokość 875 m n.p.m., natomiast Cieszków Groń osiąga wysokość 775 m. n.p.m. Punkt najniższy w gminie leży na wysokości około 360 m n.p.m. w miejscu, gdzie potok Kocierzanka opuszcza teren gminy uchodząc do rzeki Łękawki.

Przez gminę przebiega przepiękna pod względem widokowym droga relacji Żywiec - Chrzanów przez Przełęcz Kocierską (718 m). Na mapie drogowej to droga wojewódzka nr 781. Przez obszar gminy biegnie również droga wojewódzka nr 946, łącząca Żywiec z Suchą Beskidzką.

Obszar na jakim leży gmina, obejmuje łącznie 42 km² powierzchni, co stanowi ok. 4% powierzchni powiatu żywieckiego. Około 70% powierzchni gminy stanowią kompleksy leśne o zróżnicowanym drzewostanie. Bliskość zbiornika wodnego jakim jest jezioro Żywieckie sprawia, że obszar gminy stanowi bardzo dobre miejsce do odpoczynku i rekreacji.

Gmina Łękawica graniczy:

- od północy z gminą Porąbka (powiat bielski) i miastem Andrychów (powiat wadowicki, woj. małopolskie),
- od południa z gminą Gilowice (powiat żywiecki),
- od wschodu z gminą Ślemień (powiat żywiecki),
- od zachodu z miastem Żywiec (powiat żywiecki) i gminą Czernichów (powiat żywiecki).

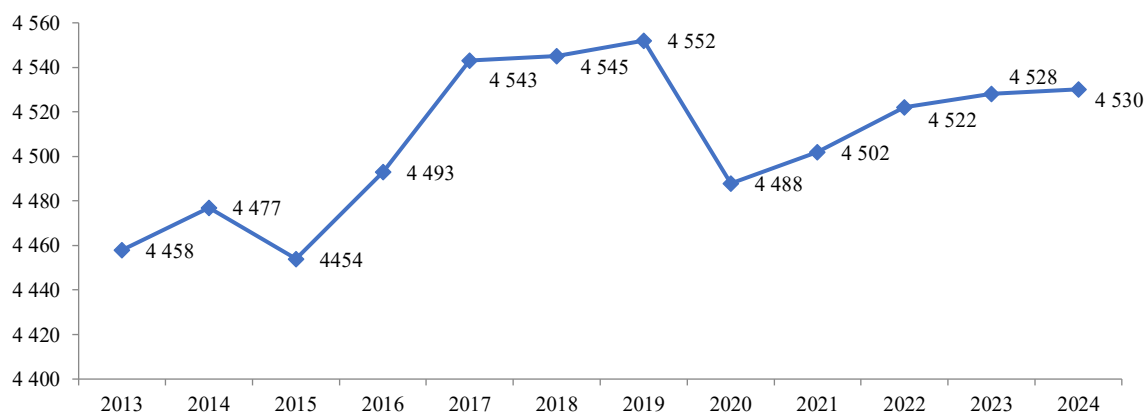

Rysunek 1. Lokalizacja gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne

Sytuacja demograficzna

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba mieszkańców Gminy Łękawica, na koniec 2024 r. wyniosła 4 530 osób, w tym 2 221 mężczyzn i 2 309 kobiet. Najwięcej osób zamieszkuje sołectwo Łękawica, a najmniej Łysinę. Obserwując dane w zakresie ludności w Gminie Łękawica, na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, można było odnotować sukcesywny wzrost liczby mieszkańców. Stan taki utrzymywał się do 2019 r., kiedy to liczba ludności była najwyższa i wyniosła 4 552 mieszkańców. Po tym roku, Gmina odnotowała spadek liczby mieszkańców, by od 2021 roku znów odnotować stopniowy wzrost. Sytuacja ta przypadła na lata, w których w Europie i na świecie trwała pandemia koronawirusa - rozpoczęła się końcem 2019 roku i przyczyniła się w początkowym etapie do zgonów wielu osób.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców Gminy Łękawica w latach 2013-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

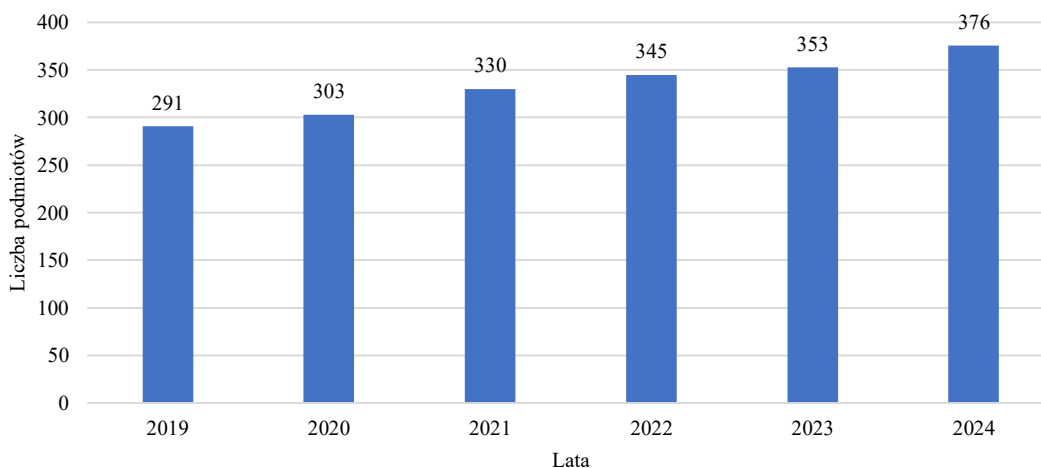
Podmioty gospodarcze, przedsiębiorczość

Według dostępnych danych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, liczebność podmiotów, prowadzących na terenie Gminy Łękawica działalność gospodarczą wykazuje tendencję rosnącą. O ile w 2019 r. łączna liczba przedsiębiorstw, zarejestrowanych w Łękawicy wynosiła 291 podmiotów, tak obecnie (według danych na koniec 2024 r.) jest ich 376. Oznacza to średnioroczny wzrost liczby podmiotów, prowadzących na terenie Łękawicy działalność gospodarczą rzędu ok 5,84 %. Każdego roku liczba przedsiębiorstw, prowadzących na terenie Łękawicy działalność gospodarczą zwiększa się o 14-18 podmiotów. Oznacza to, że w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba nowo rejestrowanych działalności wynosi 77, a likwidowanych (wykreślanych z rejestru) – 40. Niewątpliwie korzystnie ocenić należy fakt, iż liczba nowo zakładanych działalności wykazuje wraz z upływem czasu tendencję rosnącą. Oznacza to odwrócenie trendów, obserwowanych w tym obszarze w przeszłości.

Tabela 2. Liczebność, dynamika przyrostu oraz struktura nowo rejestrowanych przedsiębiorstw, na terenie Gminy Łękawica, z punktu widzenia formy prawnej

Wyszczególnienie	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba podmiotów ogółem	291	303	330	345	353	376
W tym nowo rejestrowane podmioty	24	22	30	27	28	35
W tym działalność gospodarcza os. fizycznych	23	21	27	25	27	33
W tym kapitałowe spółki prawa handlowego	1	1	2	1	1	2
W tym spółki cywilne	0	0	1	1	0	0
Liczba podmiotów wykreślanych z rejestru	21	9	12	11	15	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 3. Liczba przedsiębiorstw na terenie Gminy Łękawica w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zabytki chronione

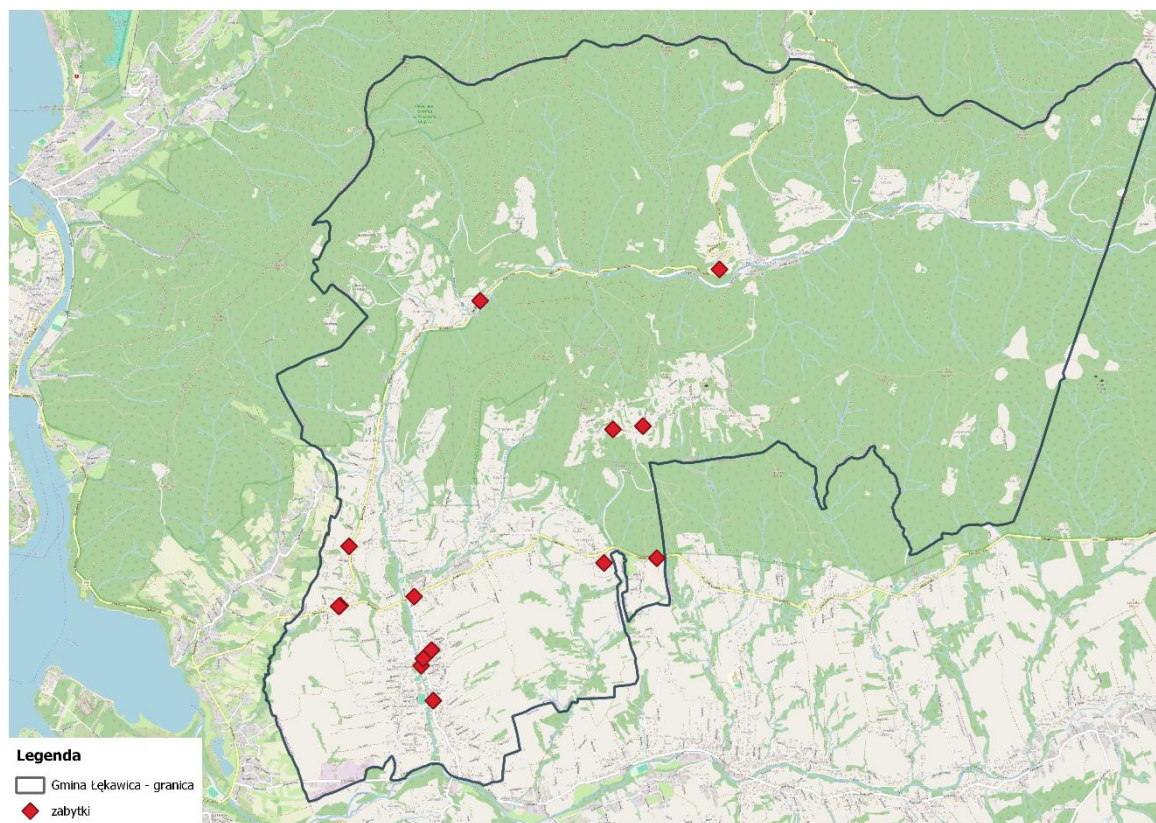
Na terenie gminy Łękawica zlokalizowanych jest 14 zabytków chronionych. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie zabytków chronionych występujących na terenie gminy Łękawica wraz z ich lokalizacją, właścicielem oraz formą dysponowania.

Tabela 3. Zabytki zlokalizowane na terenie gminy Łękawica

Lp.	Nazwa zabytku	Lokalizacja	Właściciel nieruchomości	Forma dysponowania
Łękawica:				
1	Krzyż przydrożny drewniany, figura Chrystusa z blachy	Łękawica skrzyżowanie ul. Wspólna z ul. Żywiecką - działka nr 359/2	osoba fizyczna	umowa użyczenia
2	Pomnik poświęcony pamięci ofiar I wojny światowej i wojny polsko – bolszewickiej	Łękawica ul. Wspólna przy budynku Urzędu Gminy - działka nr 1648	Gmina Łękawica	własność
3	Kapliczka „Upadek Chrystusa pod krzyżem” figura kamienna	skrzyżowanie dróg wojewódzkich ul. Żywieckiej i ul. Beskidzkiej - działka nr 123/4	Województwo Śląskie	pisemna zgoda
4	Kamień graniczny	Łękawica skrzyżowanie dróg wojewódzkich ul. Żywieckiej i ul. Beskidzkiej - działka nr 92/2	Województwo Śląskie	pisemna zgoda
5	Kaplica murowana - wewnątrz znajduje się obraz Matki Boskiej Częstochowskiej i Jezus Frasobliwy	Łękawica ul. Wspólna - działka nr 3158	osoba fizyczna	umowa użyczenia
6	Figura Matki Boskiej Różańcowej, kamień piaskowy	Łękawica ul. Wspólna - działka nr 1361	osoba fizyczna	umowa użyczenia
7	Brama drewniana przykryta daszkiem. Resztką dawnego ogrodzenia cmentarza	Al. Jana Pawła II - działki nr 1347, 1349	Parafia Rzymsko-Katolicka w Łękawicy	umowa użyczenia
Łysina:				

8	Figura kamienna Matki Boskiej z Dzieciątkiem	Łysina ul. Łagodna - działka nr 104/8	osoba fizyczna	umowa użyczenia
9	Kapliczka kamienna Chrystus Nazareński	Łysina skrzyżowanie ul. Łagodnej, ul. Leśnej i ul. Nowej - działka nr 129	Gmina Łękawica	własność
Okrajnik:				
10	Figura Matki Boskiej Różańcowej, kamienna, polichromowana	Okrajnik, ul. Żywiecka - działka nr 1553/1	osoba fizyczna	umowa użyczenia
11	Kapliczka pw. Św. Antoniego o drewnianej konstrukcji	Okrajnik, ul. Zabytkowa - działka nr 1463/1	osoba fizyczna	umowa użyczenia
Kocierz Moszczanicki:				
12	Kapliczka kamienna wnękowa z płaskorzeźbą Matki Boskiej Bolesnej	Kocierz Moszczanicki, ul. Beskidzka - działka nr 1124/1;	osoba fizyczna	umowa użyczenia
13	Kapliczka słupowa szafkowa z kamienia piaskowego piaskowa przydrożna	Kocierz Moszczanicki, ul. Beskidzka - działka nr 531	osoba fizyczna	umowa użyczenia
Kocierz Rychwałdzki:				
14	Kapliczka kamienna zwieńczona krzyżem usytuowana na wysokiej podmurówce kamiennej	Kocierz Rychwałdzki ul. Beskidzka - działka nr 1655/2	osoba fizyczna	umowa użyczenia

Źródło: dane Urzędu Gminy w Łękawicy

Rysunek 4. Lokalizacja zabytków chronionych na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

Warunki klimatyczne

Gmina Łękawica znajduje się w strefie klimatów podgórskich i dolinnych, należących do dzielnicy karpackiej, zróżnicowanych w zależności od wysokości położenia terenu nad poziomem morza. Klimat gminy jest nieco zróżnicowany: umiarkowanie łagodny w dolinach i surowszy górski w partiach szczytowych. Obszary gminy należące do Parku Krajobrazowego Beskidu Małego charakteryzują się pewną odrębnością klimatyczną. Obszarami najkorzystniejszymi ze względów klimatycznych są obszary rolnicze i zalesione. Zachodzi tutaj wymiana ciepła uniemożliwiająca powstawanie inwersji temperatur i lokalnych przymrozków radiacyjnych. Najmniej korzystne są natomiast tereny dolin, wąwozów i niżej położone łąki. I tak na terenie gminy średnia temperatura roczna powietrza wynosi od 7,3°C do 7,5°C. Średnia temperatura miesiąca stycznia wynosi -4°C, a średnia miesiąca lipca 15°C. Temperatura powyżej 25°C występuje przez około 20 dni w roku. Okres trwania zimy, czyli liczby dni o średniej temperaturze dobowej poniżej 0°C wynosi około 120. Ze względu na wysokość n.p.m. jest to rejon o stosunkowo wysokiej rocznej sumie opadów – średnio 1050 mm, przy maksymalnym wahanu aż do 1185 mm. Dla badanego rejonu suma opadów lipca wynosi 160 mm, natomiast opadów stycznia kształtuje się w granicach 70 mm. Najwięcej ulew i deszczy nawalnych przypada przy niżowych sytuacjach barycznych. W najniższych punktach wysokościowych pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 100 – 120 dni w roku. Na analizowanym obszarze wiatry wieją głównie z kierunków zachodnich: W, SW, NW. Największa przewaga wiatrów zachodnich nad wiatrami z kierunków wschodnich notowana jest w miesiącach letnich, tj. od lipca do września oraz w zimie, szczególnie w grudniu i styczniu. Niewielką przewagę wiatrów z kierunków wschodnich obserwuje się przede wszystkim w przejściowych porach roku, tj. wiosną i jesienią. Średnia miesięczna prędkość wiatru wykazuje w przebiegu rocznym wyraźną sezonowość. Największe prędkości wiatrów występują w okresie zimowym (typu fenowego), mniejsze w okresie lata. Częstym zjawiskiem meteorologicznym występującym w dolinie Łękawka jest inwersja temperatur, która prowadzi do powstania zastoisk chłodniejszego powietrza. Powoduje to tworzenie się mgieł radiacyjnych. Dobowe wahania temperatury i wilgotności są tu znaczne, przy słabej naturalnej wentylacji.¹

Rzeźba terenu i geomorfologia

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne Kondrackiego obszar gminy Łękawica jest położony na terenie Karpat Zewnętrznych w obrębie mezoregionu Beskidów Zachodnich, niemal w całości w Beskidzie Małym. Wyjątek stanowi wieś Łękawica, położona częściowo w naturalnym obniżeniu pomiędzy wzniesieniami Beskidu Małego i Beskidu Średniego. Obszar Beskidu Małego ma tutaj charakter jednolitej wyspy górskiej o wyrównanych liniach grzbietów, wyjątkowo przekraczających 900 m n.p.m. Charakteryzuje się ona dużą zwartością i masywnością bloków skalnych zbudowanych głównie z piaskowców godulskich. Najbliżej położonymi wzniesieniami Beskidu Małego są: Kościelec 795 m n.p.m., Jaworzyna 864 m n.p.m., Cisowa grapa Południowa 853 m n.p.m., Kocierz 795 m n.p.m. i Łamana Skała 929 m n.p.m. okalające granicę od strony północnej oraz nieco mniejsze wzniesienia w części środkowej Łękawicy: Ścieszków Groń 779 m n.p.m., Paprotnia 660 m n.p.m. i Nad Płonem 832 m n.p.m. Stoki wzniesień w tym miejscu rozcięte są siecią dolin Kocierzanki i Łękawki oraz ich dopływów.

W poszczególnych wsiach różnie kształtuje się wysokość n.p.m. i deniwelacja względna. Najniżej położona jest wieś Łękawica (335 – 490 m n.p.m.), najwyżej zaś Łysina. Część północna gminy, w której leżą wsie: Kocierz Moszczanicki i Kocierz Rychwaldzki, Łysina, część wsi Okrajnik jest górzysta, w większości zalesiona. Nachylenie zboczy w górach jest zróżnicowane i uzależnione od rodzaju budujących skał. Szczytowe partie zboczy górskich są bardziej strome od niżej leżących. Południowa część gminy obejmuje wypłaszczenia, w których leżą wsie Łękawica i częściowo Okrajnik. W dolinach rzeki i potoków, w niżej położonych obszarach dominują łąki i pola uprawne oraz zabudowa zagrodowa. Głównym ciekami przepływającym przez środkową częścią gminy jest Kocierzanka, która prawostronnie uchodzi do Łękawki płynącej wzdłuż południowej granicy gminy. Doliny dopływów Łękawki rozcinają wytworzony tutaj poziom górski na działki o łagodnych i szerokich wierzchołkach. W utworach czwartorzędu, mioceny i dewonu występują zbiorniki geotermalne.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łękawica – uchwała nr XIII/92/11 Rady Gminy Łękawica z dnia 21 grudnia 2011 r.

Warunki wodne

Teren gminy Łękawica położony jest w dolinach rzecznych Kocierzanki i Łękawki, która jest prawobrzeżnym dopływem Soły. Łękawka jest potokiem o charakterze typowo górskim. Bierze swój początek w okolicach wsi Kocoń na północnych stokach Beskidu Średniego i wpada do Soły poprzez Jezioro Żywieckie. Zbierając wody z licznych drobnych cieków spływających ze wzgórz Łękawka płynie na zachód. Ma ona decydujący wpływ na kształtowanie się stosunków hydrograficznych w gminie. Obszar zlewni charakteryzuje rzeźba młodych gór fałdowanych z najwyższymi wzniesieniami ostańcowymi. Potok Kocierzanka jest prawobrzeżnym dopływem potoku Łękawka zasilającego bezpośredni zbiornik Tresna. Wypływa spod Madohory w Beskidzie Małym, na wysokości ok. 850 m n.p.m. Kocierzanka jest potokiem typowo górskim. Płyne ze wschodu na zachód, przez obszar o urozmaiconej rzeźbie. Posiada dobrze rozwiniętą sieć dopływów, zwłaszcza lewobrzeżnych bez określonej nazwy. Obszar tej zlewni charakteryzuje rzeźba młodych gór fałdowych z najwyższymi wzniesieniami ostańcowymi. Jej podłoże budują płaszczowiny ślaska i podślaska, zbudowane z kredowych utworów fliszu (zlepieńce, piaskowce, łupki, margle, wapienie), przykryte utworami czwartorzędowymi.

Gmina Łękawica należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnątrzkarpackiego. Wody gruntowe na terenie gminy występują na zboczach górskich w postaci źródeł o charakterze szczelinowym i zwietrzelinowym. Wody te występują w osadach rzecznych na kilkumetrowej głębokości. Pochodzą one z infiltracji wód opadowych w powiązaniu z wodami płynącymi w korycie rzeczonym.

6 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM

6.1 JAKOŚĆ POWIETRZA

Na obszarze gminy Łękawica nie ma punktów pomiarowych jakości powietrza, najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Żywcu przy ul. Kopernika 83a. Ocena jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywana jest dla całej strefy śląskiej, której elementem jest gmina Łękawica, na podstawie pomiarów substancji w powietrzu z wykorzystaniem modelowania matematycznego oraz obiektywnego szacowania.

W rozumieniu założeń do ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r., poz. 647 z późn.zm.), przygotowywanych w związku z transpozycją do prawa polskiego Dyrektywy w sprawie jakości i czystszej powietrza dla Europy przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Ocenę jakości powietrza w województwie śląskim w 2024 roku wykonano dla pięciu stref: aglomeracji górnośląskiej (PL2401), aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej (PL2402), miasta Bielsko-Biała (PL2403), miasta Częstochowa (PL2404), strefy śląskiej (PL2405). Gmina Łękawica zlokalizowana jest na terenie strefy śląskiej. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy śląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 4. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie za 2024 rok

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL2405	strefa śląska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim – raport wojewódzki za rok 2024

Strefa śląska w przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu została zakwalifikowana jako C. Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w 2024 roku na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska (na terenie gminy Łękawica nie znajduje się żadna stacja pomiarowa, najbliższa stacja zlokalizowana jest w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a).

Jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń na terenie obszaru obok emisji z systemów grzewczych jest także emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego. Jest to emisja, którą generuje transport prywatny i publiczny. Emisja liniowa powstaje z procesów spalania paliw w pojazdach, w wyniku ścierania nawierzchni dróg, opon, okładzin, a także w związku z unoszeniem się pyłu z dróg. Ze środków komunikacji do powietrza emitowane są głównie: tlenki azotu, pyły, węglowodory aromatyczne, tlenek i dwutlenek węgla oraz metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników między innymi od: natężenia i płynności ruchu, parametrów technicznych i stanu drogi.

Najbardziej zagrożone na emisję liniową są tereny przyległe do ciągów komunikacyjnych, głównie ma to niekorzystny wpływ na uprawy rolne. Nadmienić należy, że szkodliwe substancje związane z komunikacją samochodową stanowią źródło emisji zanieczyszczeń nie tylko do powietrza, ale również gleby, a w konsekwencji również wód w skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu. Działaniami zmierzającymi do ograniczenia emisji liniowej mogą być remonty dróg w złym stanie, usprawnienie ruchu samochodowego poprzez budowę tras szybkiego ruchu oraz wyprowadzanie ruchu tranzytowego z ośrodków miejskich, rozbudowa sieci transportu zbiorowego i promocja jej wśród mieszkańców, rozwój elektromobilności oraz rozbudowa sieci infrastruktury rowerowej i pieszej.

6.2 HAŁAS

Pojęcie hałasu definiuje ustawa Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025, poz. 647 z późn.zm.), za hałas uznaje się wszystkie dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz, Emisja hałasu jest jednym ze źródeł zanieczyszczeń środowiska, który może być szkodliwy dla zdrowia człowieka oraz stanu środowiska.

Na podstawie definicji hałasu określonej w Dyrektywie 2002/49/WE odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, hałas w środowisku można podzielić wg źródła powstania na:

- hałas emitowany przez środki transportu: ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy,
- hałas pochodzący z obszarów działalności przemysłowej.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie poziomu hałasu co najlepiej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Głównym źródłem informacji o hałasie w środowisku jest Państwowy Monitoring Środowiska. Jest to system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia i rozpowszechniania informacji o środowisku, powołany na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Innym ze źródeł są Mapy akustyczne przedstawiające oddziaływanie hałasu komunikacyjnego przygotowywane przez zarządców dróg, linii kolejowych i portów lotniczych.

Hałas przemysłowy

Zagadnienia dotyczące hałasu przemysłowego są dobrze rozpoznane, istniejące konflikty mają zwykle charakter lokalny, a obowiązujące regulacje prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, umożliwiają na ogół skuteczną eliminację istniejących zagrożeń. Działalność zakładów przemysłowych nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. W celu przeciwdziałania nadmiernej emisji hałasu do środowiska inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przeprowadzają kontrole podmiotów posiadających decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekraczanie poziomów hałasu określonych w wydanych decyzjach Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wymierza w drodze decyzji administracyjne kary pieniężne. Niezależnie od sankcji karnych z tytułu niedotrzymywania dopuszczalnych poziomów hałasu, w przypadku pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może wstrzymać działalność w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapobieżenia pogarszaniu stanu środowiska. Hałas przemysłowy na terenie gminy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z podmiotami gospodarczymi.

Hałas komunikacyjny

Dynamicznie rozwijający się transport drogowy, powoduje powstawanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu. Ze względu na szybki wzrost liczby pojazdów samochodowych, w szczególności osobowych, hałas komunikacyjny jest głównym obciążeniem środowiska akustycznego.

Hałas jest dokuczliwy dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych oraz osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy lub modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej.

Gminę Łękawica charakteryzuje korzystna dostępność komunikacyjna, w określonym stopniu determinująca jej zagospodarowanie przestrzenne. Połączenia komunikacyjne w ramach terenu gminy, a także z terenami ościennymi zapewnia sieć powiązanych ze sobą dróg: wojewódzkich oraz łączących się z nimi zbiorczych dróg powiatowych. Podstawą opisywanego układu komunikacyjnego są krzyżujące się ze sobą na terenie gminy Łękawica drogi wojewódzkie:

- droga nr 946, przebiegająca z zachodu na wschód, łącząca Żywiec z Suchą Beskidzką w sąsiednim Woj. Małopolskim (na terenie gminy Łękawica ul. Żywiecka o dł. ok 4 km),
- droga nr 781, przebiegająca z północy na południe, łącząca Chrzanów w Woj. Małopolskim z Łękawicą (na terenie gminy Łękawica ul. Beskidzka, o dł. ok 10 km).

Droga nr 946 jest w swoim przebiegu wpisana w rzeźbę terenu, przebiega wzdłuż grzbietu zwartego pasma górskiego Beskidu Małego. Z kolei droga nr 781, krzyżująca się w Łękawicy ze wspomnianą drogą nr 946, prowadzi z terenu sąsiedniego woj. Małopolskiego, przekraczając pasmo górskie Beskidu Małego przełęczą kocierską (między szczytami Błasiakówka i Roczenka). Z Wymienionymi drogami wojewódzkimi łączą się bezpośrednio następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa 1412 S – ul. Wspólna w Łękawicy, o dł. 1,972 km,
- droga powiatowa 1409 S – ul. Dworska z Okrajnika do Łękawicy, o dł. 2,088 km,
- droga powiatowa 1410 S – ul. Turystyczna w Kocierzu Rychwałdzkim, o dł. 4,454 km.

Dodatkowo przez teren gminy Łękawica przebiega jeszcze droga powiatowa 1413 S (ul. Krakowska w Łękawicy), łącząca się z drogą wojewódzką nr 946 pośrednio, poprzez drogę powiatową 1412 S – ul. Wspólną w Łękawicy. Układ ten uzupełniają drogi gminne i wewnętrzne (długość dróg gminnych publicznych wynosi 8,25 km, a dróg gminnych niepublicznych 62,56 km).

Na drogach krajowych i wojewódzkich regularnie, co 5 lat Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), którego celem jest zilustrowanie aktualnego poziomu natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach sieci dróg oraz wskazanie prognozy ruchu w perspektywie kolejnych 5, 10 oraz 15 lat. W roku 2020/2021 na sieciach dróg krajowych oraz wojewódzkich został przeprowadzony Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu w Polsce. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru stanowiło Zarządzenie nr 12 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 28 marca 2019 r.

Generalny Pomiar Ruchu w 2025 (GPR 2025) roku zostanie wykonany na istniejącej sieci dróg krajowych administrowanych przez GDDKiA (w tym także na odcinkach autostrad koncesyjnych), tj. z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru ruchu stanowiło Zarządzenie nr 4 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 22 marca 2024 r. Wyniki GPR 2025 będą dostępne w 2026 roku.

Pomiary na terenie gminy Łękawica w ramach GPR 2020/2021 przeprowadzono na 6 odcinkach dróg wojewódzkich.

Tabela 5. Średniodobowy ruch na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Brzeszcze

Nr drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
			Motocykle	Osobowe	Lekkie ciężarowe	Ciężarowe bez przyczepy	Ciężarowe z przyczepą	Autobusy	Ciągniki rolnicze
			poj./dobę						
781	ANDRYCHÓW - PRZEŁĘCZ KOCIERSKA /GR. WOJ./	2 393	83	2 067	197	7	3	32	4
781	PRZEŁĘCZ KOCIERSKA /GR. WOJ./ - KOCIERZ MOSZCZANICKI	1 104	63	929	104	6	1	0	1
781	KOCIERZ MOSZCZANICKI - ŁĘKAWICA /DW946/	2 131	72	1 885	150	8	2	13	1
946	OCZKÓW /DW948/ - ŁĘKAWICA /UL. BESKIDZKA (DW781)/	6 311	203	5 292	472	73	257	12	2
946	ŁĘKAWICA /PRZEJŚCIE: UL.	3 946	123	3 226	257	90	235	8	7

	BESKIDZKA (DW781) - UL. KRAKOWSKA/								
946	ŁĘKAWICA /UL. KRAKOWSKA/ - LAS /GR. WOJ./	5666	135	4551	584	118	252	21	5

Źródło: Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/21 na drogach wojewódzkich, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Spośród wszystkich pojazdów poruszających się po przebiegających przez teren gminy Łękawica odcinkach DW781 i DW946 największy udział przypadł samochodom osobowym – 83,29%, co świadczy o dominacji transportu prywatnego. Samochody ciężarowe oraz samochody dostawcze stanowiły łącznie 13,07%. Najmniejszy udział przypadł autobusom, motocyklom i ciągnikom rolniczym – 3,64%.

Przez teren gminy Łękawica nie przebiega żadna linia kolejowa, nie ma również zlokalizowanego żadnego lotniska, dlatego problemy hałasu kolejowego oraz lotniczego nie dotyczą Gminy Łękawica.

6.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie gminy Łękawica źródłami pól elektromagnetycznych są:

- linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- stacje transformatorowe,
- instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:
 - stacje bazowe telefonii komórkowej,
 - stacje radiowe i telewizyjne.

Na terenie gminy Łękawica źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są 2 stacje bazowe telefonii komórkowej.

Ostatnie pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie gminy Łękawica były realizowane w 2023 roku. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów.

Tabela 6. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w 2023 roku na terenie gminy Łękawica

Lp.	Adres	Współrzędne geograficzne punktu		Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]
		szerokość	długość	
1.	Łękawica	49.732781	19.279339	*

* - pomiar poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m)

Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie śląskim

Nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego.

6.4 GOSPODAROWANIE WODAMI

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Łękawica leży w zlewni rzeki Wisły, która stanowi prawobrzeżny fragment dorzecza ujściowego Soły, mającej swoje źródła w Beskidzie Żywieckim.

Teren gminy leży w zlewni rzeki Łękawki oraz jej dopływu Kocierzanki. Ponadto w granicach gminy płyną liczne bezimienne dopływy zasilające powyższe rzeki. Rzeka Łękawka o całkowitej długości 17,4 km jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Soły, jej zlewnia zajmuje powierzchnię około 94,5 km². Natomiast rzeka Kocierzanka jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Łękawka i ma długość 14,8 km, a jej powierzchnia zlewni wynosi około 40 km². Ponadto w granicach gminy płyną liczne bezimienne dopływy V i VI rzędu zasilające Kocierzankę i Łękawkę.

Zgodnie z Aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, stan dwóch JCWP uznano za dobry, natomiast trzech za zły. Wszystkie JCWP zlokalizowane na terenie gminy Łękawica zagrożone są nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wody podziemne

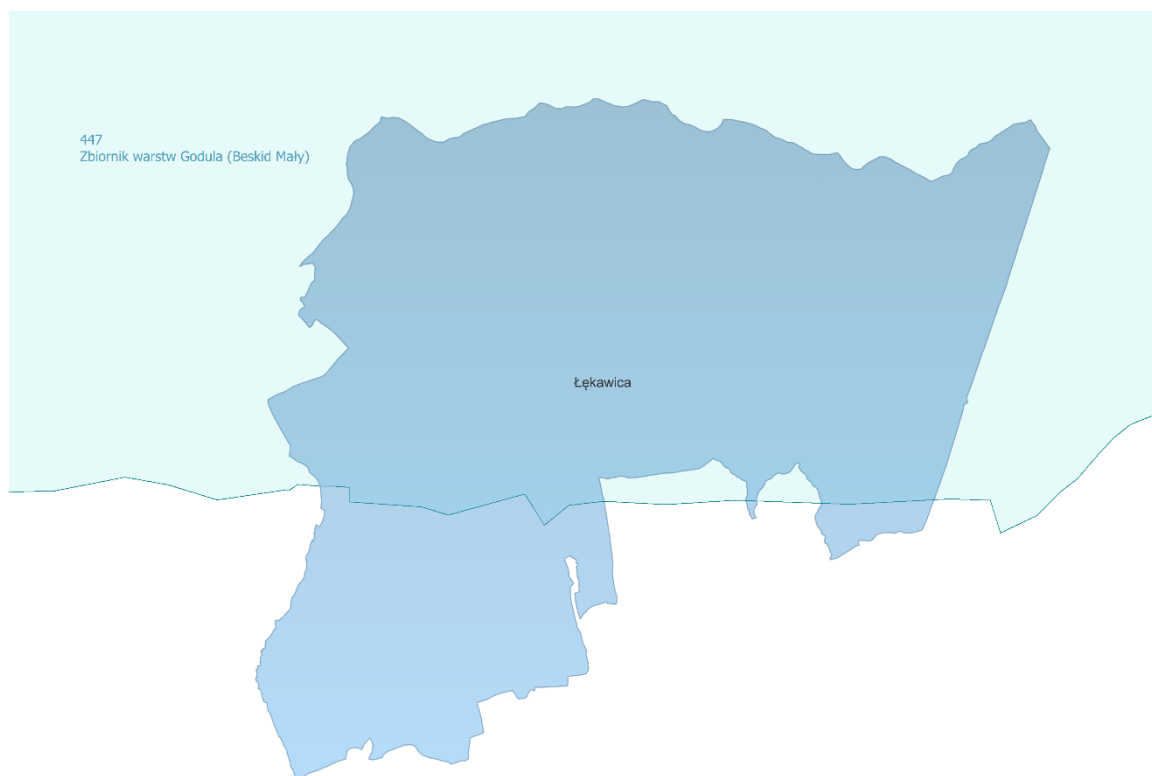
Gmina Łękawica znajduje się w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Tabela 8. Charakterystyka stanu JCWPd na terenie gminy Łękawica

Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW2000158	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW2000159	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

Na terenie gminy Łękawica zidentyfikowano Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych (LZWP) nr 447 – Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały).

Rysunek 6. Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne

LZWP nr 447 – Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały)

Zbiornik wód podziemnych warstw Godula zlokalizowany na obszarze Karpat fliszowych wyznaczono na podstawie indywidualnych kryteriów ilościowych i jakościowych, w związku z deficytowym charakterem obszaru karpackiego w wody podziemne – wydajność potencjalna otworu studziennego >120 m³/d, wody bardzo czyste, praktycznie nie wymagające uzdatniania, obecność utworów fliszu piaskowcowego (ogólnie

w profilu powyżej 60% piaskowców, często gruboławicowych). Szczegółowa analiza warunków hydrogeologicznych oraz zasięg występowania warstw godulskich były podstawą skorygowania i wyznaczenia granic Zbiornika warstw Godula (Beskid Mały). Jest to zbiornik typu porowo-szczelinowego, wydzielony w utworach fliszowych kredy górnej (piaskowce godulskie), położony w Beskidach Zachodnich. Poziom zbiornikowy zbudowany jest z utworów fliszowych, których wodonośność jest uwarunkowana stopniem zeszcelinowacenia. Poziom ten cechuje brak ciągłości i niska wodonośność. Średni współczynnik filtracji wynosi ok. $6 \cdot 10^{-6}$ m/s. Zwierciadło wody stwierdza się na głębokości od 2 do kilkudziesięciu metrów. Głębokość strefy aktywnej wymiany wód szacuje się na 80 m. Ze względu na nieciągłość warstwy wodonośnej i brak możliwości budowy ujęć mogących być źródłem zaopatrzenia większych grup odbiorców, nie spełnia nawet indywidualnych, obniżonych kryteriów GZWP. Jednak mimo stosunkowo słabych parametrów hydrogeologicznych, i z uwagi na ogólnie niską zasobność regionu karpackiego utrzymano zbiornik w obniżonej randze zbiornika lokalnego w celu ochrony jakości i ilości występujących tu wód. Powierzchnia LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) wynosi obecnie 250,4 km². Zasilanie LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) zachodzi na drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych piaskowców, a także przez pokrywę zwietrzelinową o miąższości na ogół 1–3 m. Ze względu na niewielką pokrywę czwartorzędowych utworów zwietrzelinowych i specyfikę budowy fliszu, należy uznać, że kredowy poziom wodonośny jest pozbawiony izolacji. Przepływ wód odbywa się w górnej strefie osadów fliszowych dzięki spękanom i szczelinom, w kierunkach dolin rzecznych. Strefa aktywnej wymiany wody sięga głębokości ok. 80 m w głąb górotworu. Główne bazy drenażu to rzeki Soła i Skawa, lokalne to ich dopływy: Wielka Puszcza, Ponikwa, Żarnów ka, Łękawka, Wieprzówka, Ponikiewka i Jaszczurówka. Dla obszaru LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) wielkość modułu zasobów odnawialnych określono w wysokości 276,0 m³/d × km², natomiast moduł zasobów dyspozycyjnych – 55,2 m³/d × km². Eksploatacja stanowi ok. 10% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych i ok. 70% eksploatacji dopuszczonej pozwoleniami wodnoprawnymi (2013 r.). Zarówno eksploatacja rzeczywista, jak i wg pozwoleń wodnoprawnych nie przekraczają zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych, które stanowią ok. 30% zasobów dyspozycyjnych. Jakość wody zbiornikowego poziomu wodonośnego odpowiada dobremu stanowi chemicznemu (klasa I, II), tzn. nadaje się do spożycia przez ludzi bez uzdatniania lub po prostym uzdatnieniu. Obszar LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) cechuje bardzo wysoki (<5 lat) stopień podatności – w dolinach rzek oraz wysoki (5–25 lat) na pozostałym obszarze. Ze względu na rodzaj budowy geologicznej i warunki hydrogeologiczne nadano całemu obszarowi kategorię najwyższego stopnia ochrony. Obszar ochronny wyznaczono wykorzystując podkład topograficzny w skali 1:10 000 oraz wektorowych granic odniesienia (GO) Systemu Identyfikacji Działek Rolnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Powierzchnia proponowanego obszaru ochronnego wynosi 265,5 km². Obszar LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) to tereny słabo zurbanizowane z przewagą rozproszonego osadnictwa wiejskiego. Większe ośrodki miejskie znajdują się poza granicami LZWP, tuż przy zachodniej granicy jest położona Bielsko-Biała, ok. 2–5 km na północ od granic zbiornika – Kęty, Andrychów i Wadowice, a 2 km od południowej granicy – Żywiec. Większość obszaru LZWP Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały) zajmują obszary leśne (78%), grunty rolne oraz łąki i pastwiska – 1% powierzchni LZWP, zabudowa luźna 2%, pozostałe grunty wraz ze zbiornikami wodnymi 2%. Charakterystycznym elementem obszaru jest tzw. Kaskada Soły, system zbiorników zaporowych składający się z trzech sztucznych zbiorników wodnych: Jez. Żywieckie (Tresna), Jez. Międzybrodzkie (Porąbka), Jez. Czanieckie (Czaniec), której głównymi zadaniami są: ochrona przeciwpowodziowa, zaopatrzenie w wodę do picia część aglomeracji górnośląskiej, Bielsko-Biała, Kęty i Oświęcim, wyrównywanie przepływów górnej Wisły, wykorzystanie mocy energetycznej do wytwarzania prądu.

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 r., poz. 960 z późn.zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morze z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

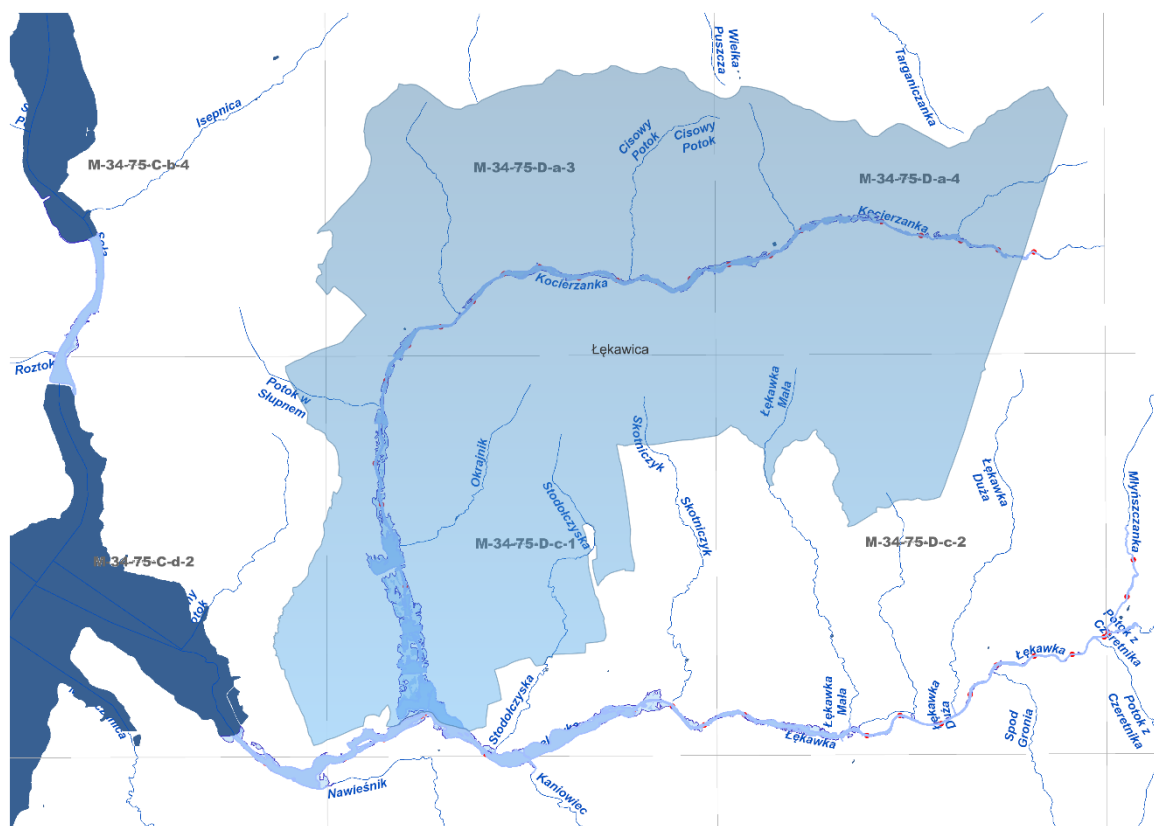
Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz organy administracji rządowej i samorządowej. PGW WP jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Na lata 2016-2022 został zaplanowany projekt pn.: „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego”. MZP i MRP sporządzono zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.

Ponadto do 2027 roku zostanie wykonana analiza wstępnej oceny ryzyka powodziowego, aktualizacja map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, aktualizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy dla obszarów dorzeczy oraz aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie gminy Łękawica występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wnosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Obszary te zostały wyznaczone od rzeki Łękawki i potoku Kocierzanka. Ponadto zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego na terenie gminy występują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację terenów zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Rysunek 7. Obszary zagrożone ryzykiem powodziowym na terenie gminy Łękawica

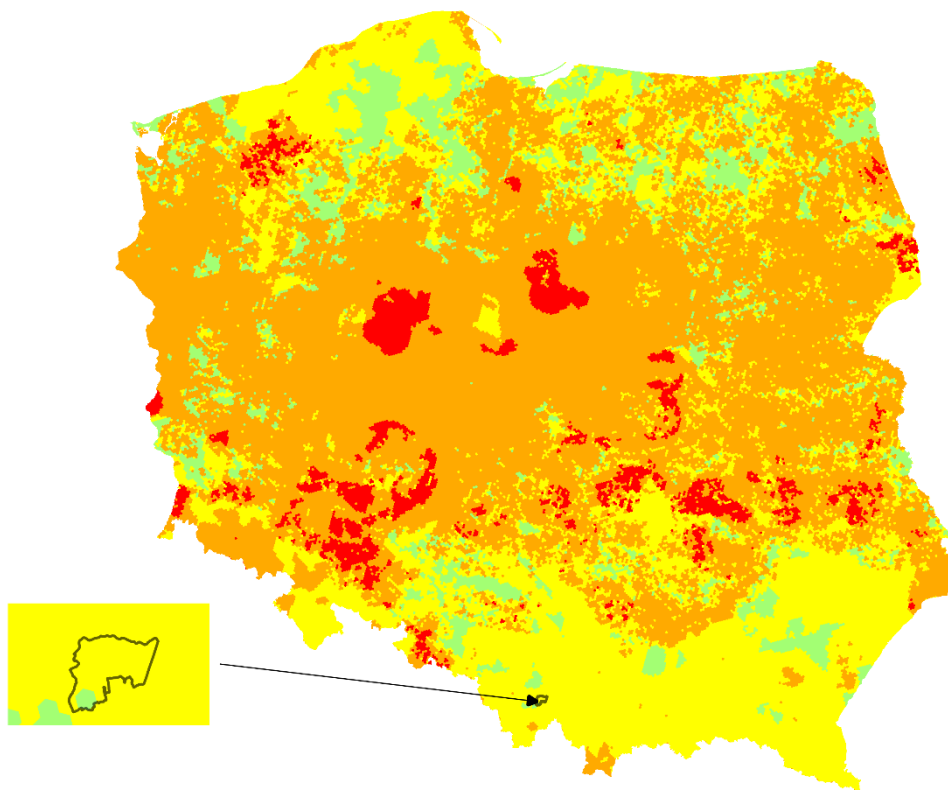
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK

Susza

Niewątpliwie gospodarka wodna to również działania ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy. Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej

w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Susza jest również naturalnym zagrożeniem, o charakterze regionalnym, wywołanym głównie niedoborem opadu w połączeniu z innymi sprzyjającymi czynnikami. Skutki wystąpienia suszy odczuwalne są zarówno przez ludność jak i ich środowisko. Mogą osiągać różne rozmiary, porównywalne ze skutkami wystąpienia innych zagrożeń jak, np. powódź. Jednak skutki suszy odczuwalne są zazwyczaj powoli i często objawiają się jako inne zagrożenia, np. pożary lub erozja powierzchniowa. Najszerzy zakres wrażliwości na różne rodzaje suszy przypisano do sektora rolnictwa oraz środowiska i zasobów przyrodniczych. Rolnictwo jest wrażliwe na suszę glebową,

zwaną także suszą rolniczą, niemniej susza atmosferyczna również może skutkować zmniejszeniem plonów. Ponieważ rolnictwo wykorzystuje wody powierzchniowe i podziemne (hodowla, nawodnienia) jest także wrażliwe na skutki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej (dotyczy obszarów, gdzie wykorzystywane w sektorze rolnictwa zasoby wód są zagrożone deficytem).

Rysunek 8. Łączne zagrożenie suszą (rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) na terenie kraju i gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://stopsuszy.imgw.pl/> (listopad 2025 r.)

Przedziały zagrożenia suszą rolniczą określają cztery klasy:

- ■ klasa I – słabo zagrożone,
- ■ klasa II – umiarkowanie zagrożone,
- ■ klasa III – silnie zagrożone,
- ■ klasa IV – ekstremalnie zagrożone.

Zgodnie z danymi z listopada 2025 r. większa część gminy znajduje się w II klasie – umiarkowanego zagrożenia suszą, niewielki fragment w południowej części gminy znajduje się w I klasie – słabego zagrożenia suszą.

Gmina Łękawica znajduje się w obszarze:

- słabego zagrożenia suszą rolniczą,
- umiarkowanego i silnego zagrożenia suszą hydrologiczną,
- umiarkowanego i słabego zagrożenia suszą hydrogeologiczną.

6.5 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy dostęp do sieci wodociągowej ma zapewniony ok. 72 % mieszkańców. Łączna długość sieci wodociągowej wybudowanej dotychczas na terenie gminy to: 48,55 km, w tym 21,65 km sieci

magistralnej oraz 26,9 km sieci rozdzielczej. Do sieci wodociągowej na terenie gminy Łękawica podłączonych jest 1 383 nieruchomości. Sieć wodociągowa zaopatrująca w wodę mieszkańców gminy Łękawica jest zasilana z ujęcia wody, znajdującego się na potoku Kocierzanka (Kocierz Moszczanicki).

Gospodarka ściekowa

Dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy objętych jest ok 87 % mieszkańców. Łączna długość wybudowanej dotychczas na terenie gminy Łękawica sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 86,32 km, jest do niej podłączonych 1 383 nieruchomości. Ścieki z terenu gminy odprowadzane są do właściwej dla nich oczyszczalni – oczyszczalnia ścieków w Łękawicy.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej są przez Gminę Łękawica realizowane przy pomocy Zakładu Usług Komunalnych w Łękawicy.

6.6 ZASOBY GEOLOGICZNE

Zasady poszukiwania, dokumentowania oraz korzystania z kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn.zm.). W ustawie tej rozstrzygnięto sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystania kopalin.

Posiadający koncesję na wydobycie złoża kopaliny jest zobowiązany zastosować środki niezbędne zarówno do ochrony złoża jak i do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych a także do ochrony powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązany jest prowadzić rekultywację oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze. Obszary poeksploatacyjne należy sukcesywnie i na bieżąco poddawać rekultywacji. Obowiązek ten ciąży na osobie powodującej utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntu. Koszty rekultywacji ciążyą na sprawcy.

W 2025 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej Polski pn.: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.”, zgodnie z którymi na terenie gminy Łękawica nie występują surowce naturalne.

6.7 GLEBA

Na terenie gminy Łękawica występuje znaczne zróżnicowanie topologiczne, gatunkowe i rodzajowe gleb. Przestrzenna zmienność ich występowania uwarunkowana została urzeźbieniem terenu, właściwościami czynników glebotwórczych, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi oraz szatą roślinną.

Pod względem składu mechanicznego gleby w Łękawicy zaliczane są do gleb gliniastych (gliny lekkie, średnie pylaste).

Najżyźniejsze gleby, do których zaliczamy mady występują na terasach potoków Łękawka i Kocierzanka. Dominuje tu III i IVa klasa bonitacyjna. W skali gminy przeważają jednak gleby brunatne wykształcone z różnych skał macierzystych w III i IV klasie bonitacyjnej. W południowej części wsi Łękawica występują też gleby bielnicowe i pseudobielnicowe. W wyższych partiach Beskidu Małego dominują gleby klasy V i VI. Najbardziej natomiast przydatne kompleksy gruntów rolnych w skali gminy znajdują się we wsi Łękawica.

Ze względu na przydatność rolniczą gleby podzielone zostały na następujące kompleksy:

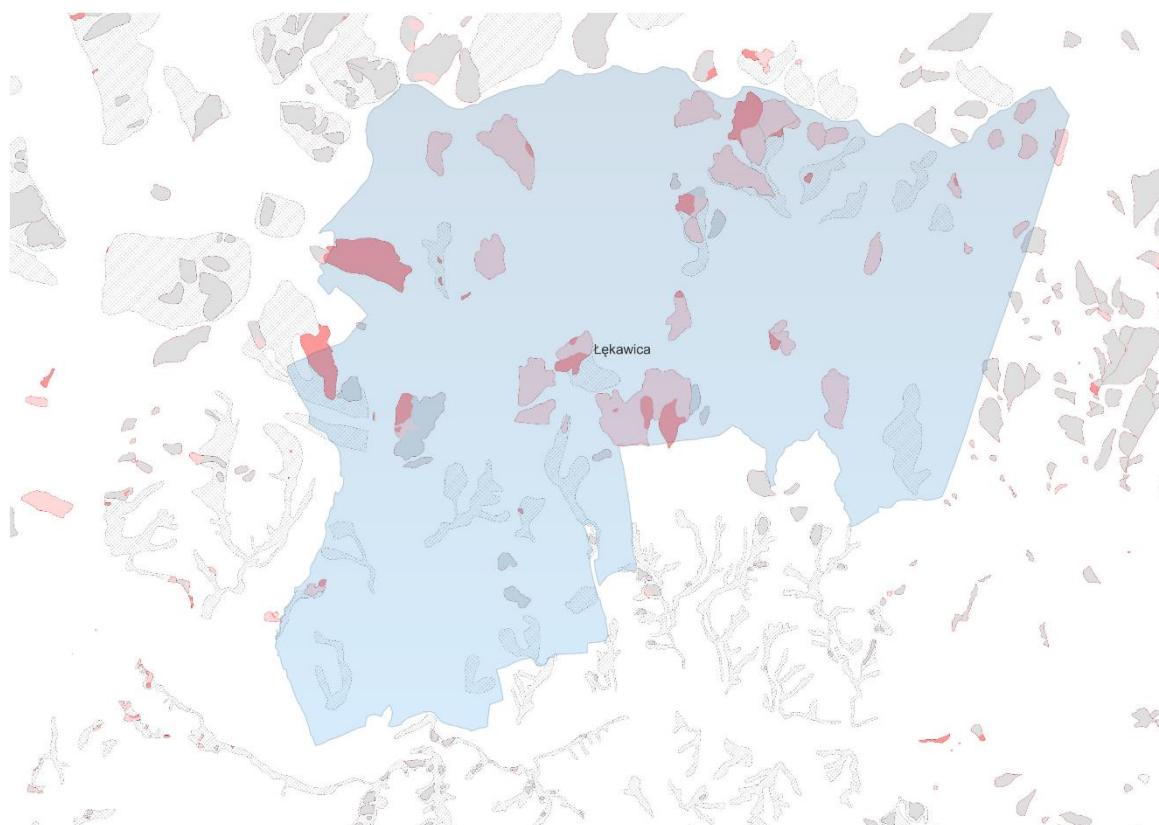
- kompleks pszenny górski o glebach klasy III i IVa,
- kompleks zbożowo-pastewny o glebach klasy IV, lokalnie IIIB i V,
- kompleks trwałych użytków zielonych o glebach IV, V i VI.

Grunty orne na terenie gminy zaliczane są do IV klasy bonitacyjnej, natomiast wśród użytków zielonych dominuje klasa V.

Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

W Państwowym Instytucie Geologicznym od 2006 roku realizowany jest projekt System Osłony Przeciwoświsowej (SOPO). Celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Wyniki Projektu są przedstawiane na mapach topograficznych w skali 1: 10 000 i są pomocne w ocenie ryzyka osuwiskowego, czyli w ograniczeniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Dla terenów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wymagane jest opracowanie szczegółowych dokumentów geologiczno-inżynierskich.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie gminy Łękawica występuje 50 osuwisk oraz 26 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Lokalizację terenów osuwiskowych przedstawiono na poniższym rysunku.

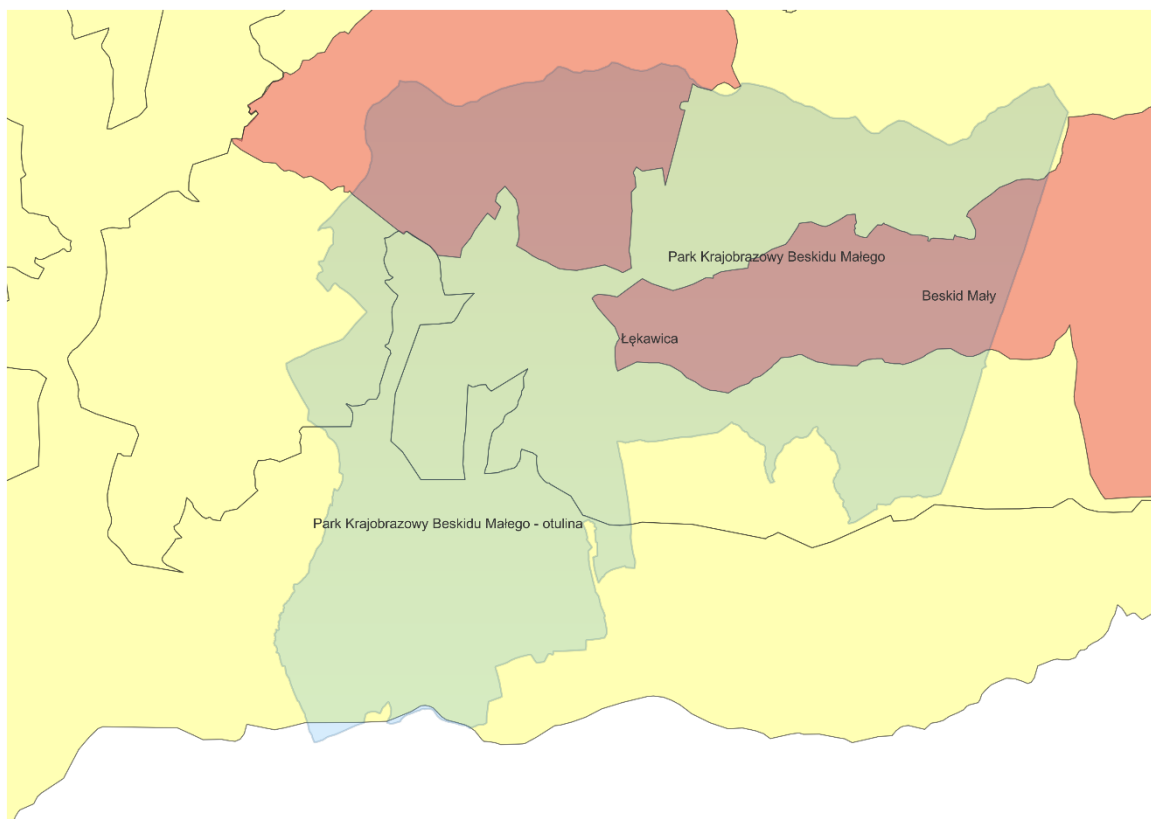
Rysunek 9. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy SOPO

6.8 ZASOBY PRZYRODNICZE

Na terenie gminy Łękawica występują:

- obszar Natura 2000 – Beskid Mały (PLH240023),
- Park Krajobrazowy Beskidu Małego wraz z otuliną,
- rezerwat przyrody Szeroka w Beskidzie Małym,
- stanowisko dokumentacyjne Zamczysko na Ściszków Groniu,
- 2 pomniki przyrody.

Rysunek 10. Lokalizacja obszaru Natura 2000 oraz parku krajobrazowego na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne

Obszary Natura 2000

Na terenie gminy Łękawica występuje jeden obszar Natura 2000 – Beskid Mały (PLH240023) stanowiący specjalny obszar ochrony siedlisk (SOOS).

Beskid Mały (PLH240023)

Obszar położony jest w masywie Beskidu Małego, w paśmie Magurki Wilkowickiej i grupie Łamanej skały. Beskid Mały znajduje się w obrębie Beskidu Zachodniego, od zachodu graniczy z Beskidem Śląskim, natomiast od wschodu z Beskidem Makowskim. Przełom rzeki Soły dzieli Beskid Mały na dwie części: zachodnią (Pasma Czupła i Magurki) oraz wschodnią (tzw. Beskid Andrychowski). Pasma Beskidu Małego w całości podlega prawnej ochronie jako Park Krajobrazowy Beskidu Małego (o powierzchni 25770 ha), wchodzący w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Ostoja Beskid Mały jest stosunkowo rozległym obszarem, zajmuje bowiem powierzchnię ponad siedmiu tysięcy hektarów. Na tym terenie, zbudowanym głównie z piaskowców – skał dość twardych i odpornych na wietrzenie, powierzchniowo dominują zbiorowiska leśne (w przeważającej części typu dolnoreglowego). Występują również zbiorowiska łąkowe, zajmujące już znacznie mniejszą część powierzchni oraz sporadycznie zbiorowiska torfowiskowe, ziołoroślowe i naskalne. Obszar ten charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, gęstą siecią rzeczną wraz ze sporą liczbą źródeł oraz dużymi deniwelacjami terenu (przekraczające 500 m). Układ dolin jest koncentryczny, grzbiety i szczyty skalne zaokrąglone, a stoki dość strome (nachylenie przekracza czasem 30 stopni). Występują małe jaskinie, schrony, baszty i ostańce skalne. Wybudowane na rzece Soła trzy zapory (w Czańcu, Trefnej i Porąbce) tworzą tzw. Kaskadę Soły. Na obszarze stwierdzono obecność czternastu siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym: kompleks kwaśnych buczyn górskich (jest to największy i najlepiej wykształcony kompleks tego typu w Karpatach), zespoły świerczyny górnoreglowej (występującej na krańcach zasięgu geograficznego), jaworzyny miesięcznicowej, świerczyny na torfie. Ostoja jest ponadto miejscem występowania dwóch gatunków mchów z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: widłozębu zielonego oraz bezlistu okrywowego (z tym że stanowisko bezlistu okrywowego, bardzo rzadkiego, wymaga potwierdzenia). Na obszarze znajdują się trzy rezerваты przyrody: Madohora (gmina Ślemień - województwo śląskie, powiat

żywiecki i andrychów – małopolskie, powiat wadowicki), Szeroka (gmina Łękawica – województwo śląskie, powiat żywiecki) oraz Zasolnica (gmina Porąbka, powiat bielski, województwo śląskie). W ten sposób ochroną objęte zostały obszary szczególnie cenne, przede wszystkim fragmenty drzewostanów o charakterze naturalnym.

Utworzony w 1960 r. Rezerwat Madohora (czyli inaczej Łamana Skała) jest drugim co do wysokości szczytem w Beskidzie Małym (929 m n.p.m.). Rezerwat znajduje się na terenie gmin Ślemień i Andrychów. Szczyt porośnięty jest w całości mającymi naturalny charakter żyznymi i kwaśnymi buczynami oraz świerczynami (charakterystycznymi dla regla górnego) z widocznymi, zwłaszcza na północnych i północno-zachodnich zboczach, wychodniami skalnymi (połamanymi blokami skalnymi – stąd nazwa szczytu). W załomach skalnych znaleźć można natomiast wiele gatunków mchów (w tym znajdujące się na czerwonej liście Dicranella humilis i Rhabdoweissia crispata). Znaleźć można tutaj ponadto liczne gatunki chronione na terenie naszego kraju, m.in. parzydło leśne, omieg górski, wawrzynek wilczełyko, śnieżyca wiosenna. Siedliska te dają schronienie takim zwierzętom jak: jelenie, sarny, dziki, rysie, bociany czarne, salamandry plamiste oraz traszki karpackie (endemit). Występują tutaj także jaskinie (w tym najpiękniejsza z nich Jaskinia Komanieckiego). Rezerwat Szeroka w Beskidzie Małym, jest rezerwatem leśnym o powierzchni niecałych 50 hektarów, usytuowanym na Kocierzu. Ochroną objęty został fragment dolnoreglowej buczyny karpackiej z pomnikowymi okazami jodeł i buków (pozostałości bukowej puszczy karpackiej). Rezerwat przyrody Zasolnica, usytuowany jest na zboczu góry Zasolnica. Utworzony został w celu ochrony starodrzewia buczyny karpackiej.

Parki Krajobrazowe

Na terenie gminy Łękawica zlokalizowany jest Park Krajobrazowy Beskidu Małego wraz z otuliną.

Park Krajobrazowy Beskidu Małego

Park został utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 roku. Stanowi zwartą, rozciągającą się równoleżnikowo grupę górską o długości około 35 km i szerokości 12 km. W wyniku powstania przełomu rzeki Soły, obszar Parku podzielony jest na dwie części. Mniejsza powierzchniowo, zachodnia część to Pasma Magurki Wilkowickiej i Czupła, z najwyższym szczytem Czuplem (933 m n.p.m.). Część większa, wschodnia to grupa Łamanej Skały (929 m n.p.m.), znana też pod nazwą Góry Zasolskie lub Beskid Kocierski. Krajobraz Parku został znacznie przekształcony w wyniku działalności człowieka – piętro pogórza (do 550 m n.p.m.) prawie w całości wykorzystane pod uprawę oraz zabudowę mieszkaniową. Piętro regla dolnego (powyżej 550 m n.p.m.) pokryte jest dość regularnie zwartym kompleksem leśnym z niewielkimi polanami. Najczęściej spotykane w tym piętrze są buczyny oraz bory dolnoreglowe, m.in. żyzna buczyna karpacka, która charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem florystycznym. Ze względu na ograniczenia wysokościowe nie wykształciło się w Beskidzie Małym piętro regla górnego, jedynie na szczycie Madohory występuje świerczyna o charakterze górnoreglowym. Dotychczas przeprowadzone badania flory roślin naczyniowych wykazały występowanie ponad 840 gatunków (10% udział roślin górskich). O bogactwie florystycznym Parku świadczy występowanie 54 gatunków podlegających ochronie ścisłej i 10 ochronie częściowej. Dużym walorem jest występowanie aż 20 przedstawicieli storczykowatych m.in. kruszczyk błotny, storczyca kulista, storczyk męski, stoplanem plamisty (znajdujące się w Czerwonej Księdze Roślin ginących i zagrożonych w Polsce).

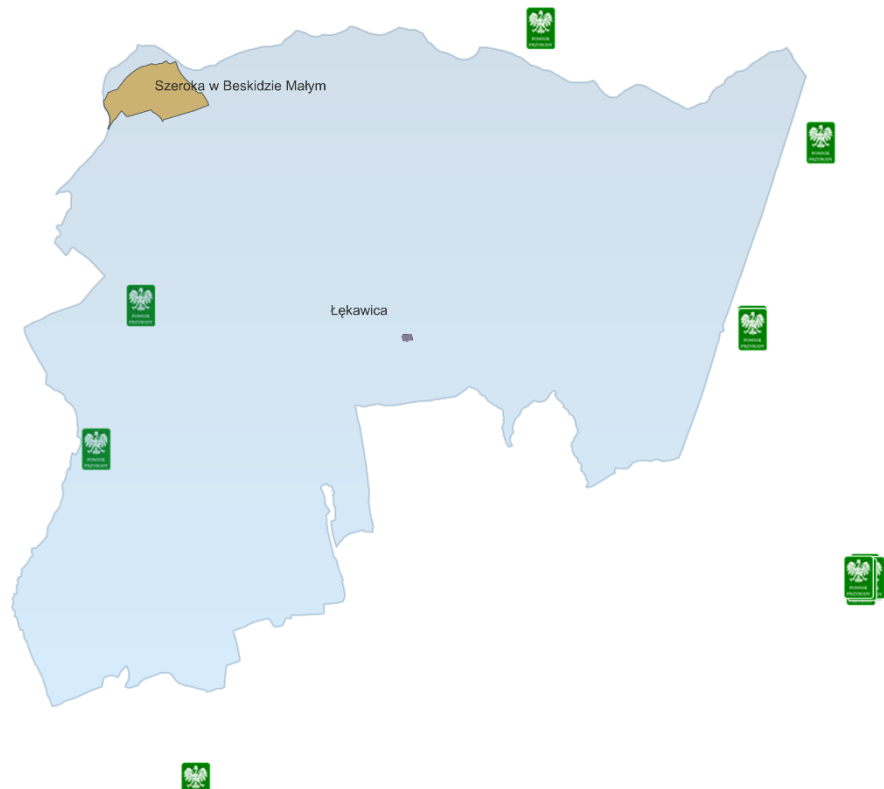
Na obszarze Parku stwierdzono 40 gatunków ssaków, 111 gatunków ptaków lęgowych (w tym 6 gatunków ptaków drapieżnych dziennych), 15 gatunków płazów i około 40 gatunków ryb. Gady reprezentowane są przez: jaszczurkę zwinkę i żyworódkę, padalca, zaskrońca oraz żmiję zygzakowatą.

Z saków kopytnych licznie występują: dzik, sarna i jelen. Dość rzadkie są większe drapieżniki, takie jak: ryś czy wilk. Pospolite na terenie Parku są: lis, borsuk, wydra, kuna domowa i leśna, tchórz zwyczajny, łasica, a także gronostaj. Odnotowano też występowanie wielu gatunków nietoperzy, np.: mroczka późnego, nocka wąsatka i borowca wielkiego, zaś z ssaków owadożernych: rzęsorka rzeczna, zabięłka karlicza oraz 3 gatunki ryjówek: aksamitną, malutką i górską oraz jeża wschodnioeuropejskiego i kreta europejskiego. Największym gryzoniem na terenie Parku jest bóbr europejski.

W celu zapewnienia warunków właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno-naukowych, turystycznych i rekreacyjnych, na terenie Parku i jego otuliny obowiązują stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego,

- ochrona środowiska i krajobrazu przed zakłóceniami stosunków wodnych, degradacją gleb i szaty roślinnej, zanieczyszczeniami powietrza oraz zakłóceniami harmonii w krajobrazie,
- czynna ochrona środowiska poprzez: likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska, prawidłową politykę przestrzenną, utrzymanie, odwadnianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów wymienionych w §1 rozporządzenia.

Rysunek 11. Lokalizacja rezerwatu przyrody, stanowiska dokumentacyjnego oraz pomników przyrody na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne

Rezerwaty przyrody

Na terenie gminy Łękawica występuje jeden rezerwat przyrody – Szeroka w Beskidzie Małym.

Rezerwat przyrody Szeroka w Beskidzie Małym

Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lutego 1960 r. Powierzchnia rezerwatu wynosi 49,51 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu karpackiego lasu bukowego regla dolnego, naturalnego pochodzenia w Beskidzie Żywieckim.

Stanowisko dokumentacyjne

Na terenie gminy Łękawica występuje jedno stanowisko dokumentacyjne – Zamczysko na Ściszków Groniu.

Stanowisko dokumentacyjne Zamczysko na Ściszków Groniu

Zapadlisko grzbietowe z wychodniami skalnymi ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin. Szczególnym celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych zapadliska grzbietowego z wychodniami skalnymi ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Łękawica występują dwa pomniki przyrody. Szczegółowe informacje dotyczące pomników przyrody zawiera poniższa tabela.

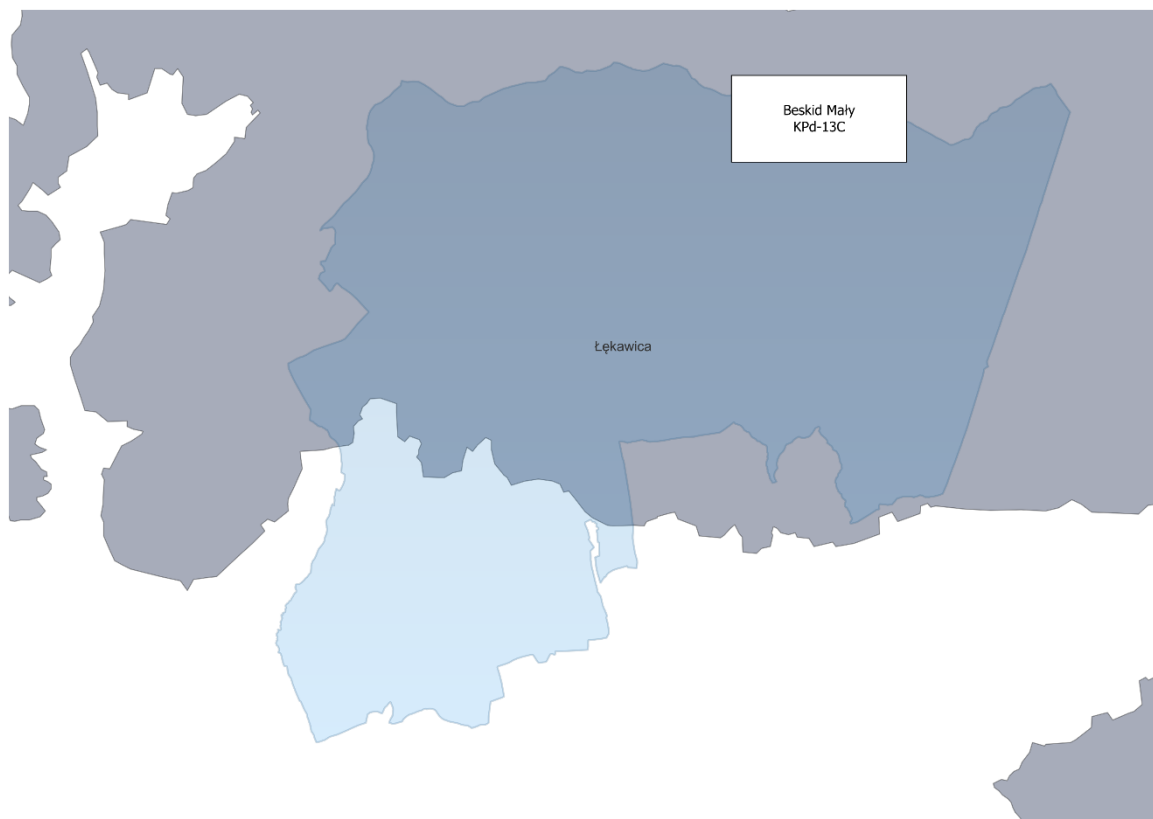
Tabela 9. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Łękawica wg CRFOP

Lp.	Typ pomnika przyrody	Rodzaj pomnika przyrody	Data ustanowienia	Opis pomnika przyrody	Podstawa prawna
1.	jednoobiektowy	drzewo	31.07.1968	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Decyzja PWRN w Krakowie nr RL-op-8311/216/68 z 31.07.1968 r.
2.	jednoobiektowy	drzewo	31.07.1968	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Korytarze ekologiczne

Podstawową funkcją sieci korytarzy ekologicznych jest połączenie ważnych przyrodniczo obszarów, w tym obszarów Natura 2000 w jedną całość ekologiczną oraz zmniejszenie w ten sposób izolacji subpopulacji rzadkich gatunków zwierząt i roślin. Korytarze główne to najważniejsze drogi wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniające jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentalnej (europejskiej). Umożliwia to migracje zwierząt w skali kontynentalnej i wpływa na możliwość ponownej kolonizacji Polski i Europy przez rzadkie gatunki zwierząt i roślin, które uprzednio miały tutaj swoje habitaty. Północna część gminy Łękawica znajduje się na obszarze występowania ogólnopolskiego korytarza ekologicznego Beskid Mały (kod: KPd-13C).

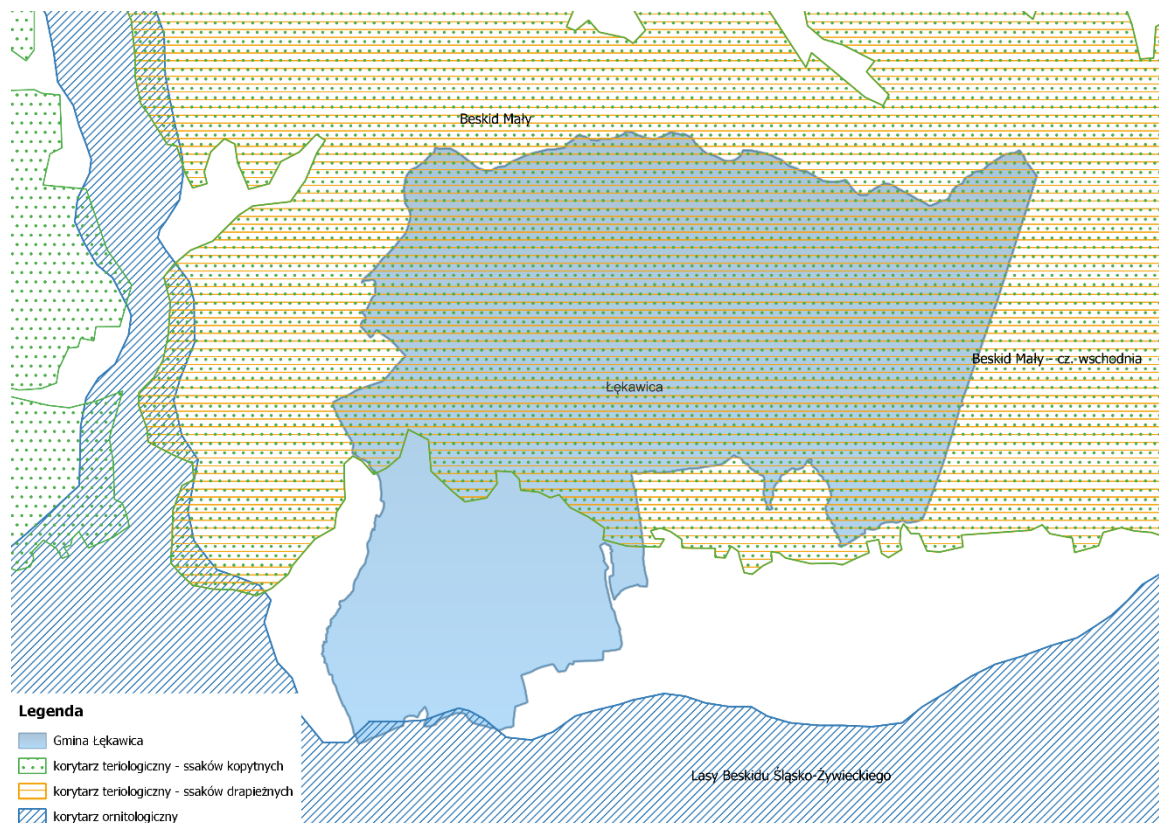

Rysunek 12. Lokalizacja ogólnopolskiego korytarza ekologicznego na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.korytarze.pl/>

Ponadto na terenie gminy Łękawica występują następujące korytarze regionalne:

- obszar węzłowy ssaków kopytnych – Beskid Mały – północno-centralna część gminy,
- obszar węzłowy ssaków drapieżnych – Beskid Mały – cz. wschodnia – północno-centralna część gminy,
- korytarz ptasi – Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego – niewielki fragment w południowej części gminy.

Rysunek 13. Lokalizacja korytarzy ekologicznych (regionalnych) przebiegających przez teren gminy Łękawica

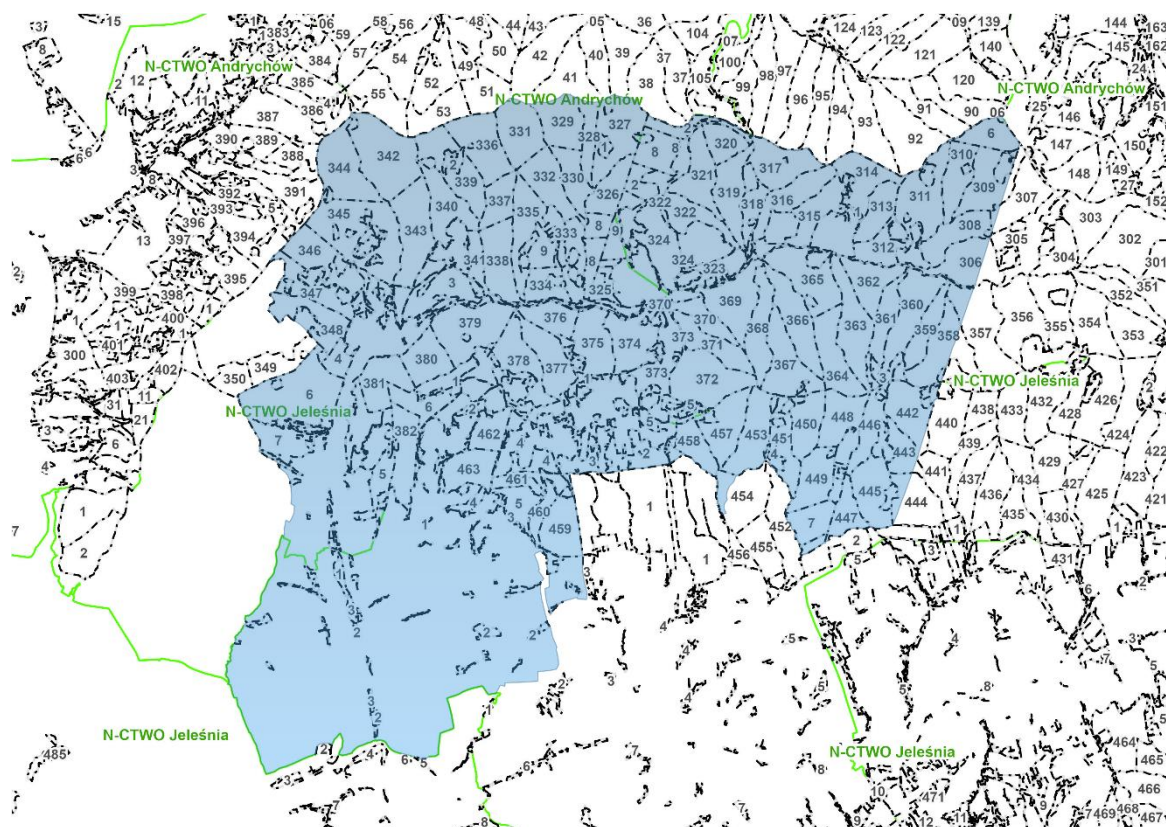
Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ oraz <https://przyroda.slaskie.pl/>

Lasy

Powierzchnia lasów ogółem na terenie gminy Łękawica zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 roku wynosiła 2 809,40 ha, w tym:

- lasy publiczne ogółem: 2 196,74 ha,
- lasy prywatne ogółem: 612,66 ha.

Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wynosiła na 65,7%, co jest wartością zdecydowanie wyższą od średniej wartości dla województwa śląskiego (32,1%) i kraju (29,6%). Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Jeleśnia oraz właściciele lasów prywatnych.

Rysunek 14. Obszary leśne na terenie gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL

7 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁĘKAWICA 2025+ NA LATA 2025-2035

W Prognozie oddziaływania na środowisko „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035” należy przewidzieć skutki zmian środowiska także w przypadku zaniechania realizacji Strategii. Brak realizacji Strategii nie oznacza zasadniczo braku realizacji ujętych w niej wszystkich przedsięwzięć. Oznacza przede wszystkim zmniejszenie zdolności instytucji gminnych do realizacji działań w sposób logiczny i uporządkowany, w tym wpisujący się w potrzeby rozwojowe. Brak Strategii ograniczać będzie możliwości finansowania wielu projektów i inwestycji. Wystąpi brak wykorzystania synergii współpracy dla kreowania pozytywnych zmian, w tym również w wymiarze środowiskowym. Warto zwrócić uwagę, że szczególne kompetencje struktur gminy Łękawica dotyczą kwestii edukacji szkolnej i przedszkolnej, pomocy społecznej, administracji, jak też komunikacji (drogi gminne, wewnętrzne) i infrastruktury technicznej (sieci wodociągowej i kanalizacyjnej). Zagadnienia dotyczące ochrony środowiska ograniczają się głównie do roli nadzorczej i moderującej. Brak realizacji Strategii w odniesieniu do wyżej wymienionych wymiarów może wpływać przede wszystkim na poziom współpracy i synergii różnych obszarów funkcjonowania przestrzeni gminy Łękawica. Przewiduje się, że brak realizacji postanowień Strategii spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
 - brak działań przyczyniających się do rozwoju infrastruktury przyczyni się do zmniejszenia zagrożenia dla wód i powietrza wynikającego z rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej oraz turystycznej,
 - brak działań na rzecz aktywizacji społeczeństwa miałby pozytywne konsekwencje w postaci niezajmowania nowych terenów pod inwestycje społeczne i niezwiększania emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz zanieczyszczeń wód,
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
 - brak modernizacji i dalszej rozbudowy bazy edukacyjnej na terenie gminy,
 - brak rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców co przyczyni się do ograniczenia rozwoju kultury fizycznej i nowych sposobów spędzania czasu,
 - brak rozbudowy sieci drogowej, sieci wodno-kanalizacyjnej i infrastruktury technicznej (m.in. oświetlenia),
 - brak remontów konserwatorskich zabytkowych obiektów na terenie gminy,
 - brak zainteresowania mieszkańców kulturą i tradycjami terenu z powodu braku dostępu do placówek kulturalnych,
 - mała ilość działań w zakresie aktywizacji społeczeństwa i przedsiębiorczości,
 - brak ciekawych możliwości spędzania czasu z powodu braku infrastruktury sportowej, co przyczyni się do mniejszej aktywności sportowej mieszkańców,
 - niewystarczająca ilość działań promocyjnych.

Analiza powyższych skutków braku realizacji celów i działań Strategii prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne. Niemniej należy zauważyć, że jedynie dwa z powyższych skutków dla środowiska i mieszkańców są pozytywne.

Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności gminy Łękawica może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (m.in. dewastacja zasobów przyrody), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Również brak realizacji wyznaczonych w projekcie Strategii działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczeń środowiska wodno-gruntowego w związku z brakiem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zanieczyszczeń powietrza spowodowanych złym stanem dróg.

8 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035”.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019, poz. 1839 z późn.zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112 późn.zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma szczegółowo określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla przedsięwzięć o zbliżonym zakresie.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Strategia Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Poniżej przedstawiono ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu „Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035”.

LEGENDA:

Potencjalnie pozytywne oddziaływanie

Potencjalnie neutralne oddziaływanie

Potencjalnie negatywne oddziaływanie

B – bezpośrednie

P – pośrednie

S – stałe

Ch - chwilowe

Tabela 10. Ocena oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Zadania zapisane w projekcie "Strategii rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035"	Oddziaływanie													
	Obszary Natura 2000	Pozostałe formy ochrony przyrody, w tym korytarze ekologiczne	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Gleby (powierzchnia ziemi)	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy														
Budowa nowoczesnego placu zabaw z elementami sensorycznymi	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa przedszkola	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Utworzenie żłobka			B,S											
Modernizacja placówek oświatowych			B,S											
Utworzenie Zielonej Klasy – edukacja na świeżym powietrzu	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa świetlicy	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
			Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Modernizacja Centrum Kultury i Wypoczynku w Łękawicy, budowa nowoczesnej biblioteki			B,S							P,S				B,S

Aktywna Strefa Relaksu		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Rozwój e-usług w Urzędzie Gminy w Łękawicy				B,S										
Cel strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska														
Budowa cmentarza komunalnego w Łękawicy		P,S	P,S	B,S	P,S	B,S	B,S	B,S	B,S	P,S				B,S
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łękawicy		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	B,S	P,S	B,S	P,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	B,S	P,S	B,S					
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa sieci wodociągowej		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	B,S	P,S	B,S					
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa parkingu przy Centrum Rekreacji i Wypoczynku w Łękawicy		P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S	P,S				P,S
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa chodników dla pieszych		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	

				Ch	Ch	Ch		Ch						
Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S		
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Uregulowanie stanu prawnego gruntów				P,S										P,S
Montaż automatów na terenie Gminy Łękawica na odpady nadające się do recyklingu		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S				
Budowa ścieżki pieszo-rowerowej	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S		
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Cel strategiczny 3: Wsparcie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości														
Budowa ścianki wspinaczkowej		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				
Utworzenie toru Ninja Warrior		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				
Budowa pumptrack		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				
Budowa skateparku		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				
Promocja i rozwój lokalnych produktów				B,S										
Cel strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego														

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S		
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Budowa ścianki wspinaczkowej		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Utworzenie toru Ninja Warrior		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa pumptrack		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Budowa skateparku		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Remont konserwatorski zabytkowych obiektów				P,S	P,S	P,S		P,S		P,S			B,S	B,S
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Cel strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych														
Kompleksowe działania na rzecz rodziny, w tym wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych				B,S										
Rozwój usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystencji osobistej, a także wsparcie rodzin i opiekunów w postaci usług opieki wytchnieniowej				B,S										
Zajęcia dla Seniorów aktywizacja sportowo-kulturalna				B,S										

Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży				B,S										
Warsztaty techniczne dla dzieci				B,S										
Cel strategiczny 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia														
Budowa świetlicy		P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	B,S	B,S				
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych	P,S	P,S	P,S	B,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	
				Ch	Ch	Ch		Ch						
Budowa systemu syren alarmowych informujących o zagrożeniu		P,S	P,S	B	P							P,S		P,S
				Ch	Ch									
Wzmacnianie i zabezpieczanie infrastruktury krytycznej		P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S			P,S		P,S
				Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch					
Inwestycje w systemy informatyczne do informowania mieszkańców, o zagrożeniach, planach ewakuacji				B,S										
Organizowanie szkoleń dla mieszkańców				B,S										

Działania zaplanowane do realizacji w ramach Celu strategicznego 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy, będą realizowane na terenach zurbanizowanych, w większości w obrębie istniejących już budynków. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 1 wraz z terminem realizacji i opisem.

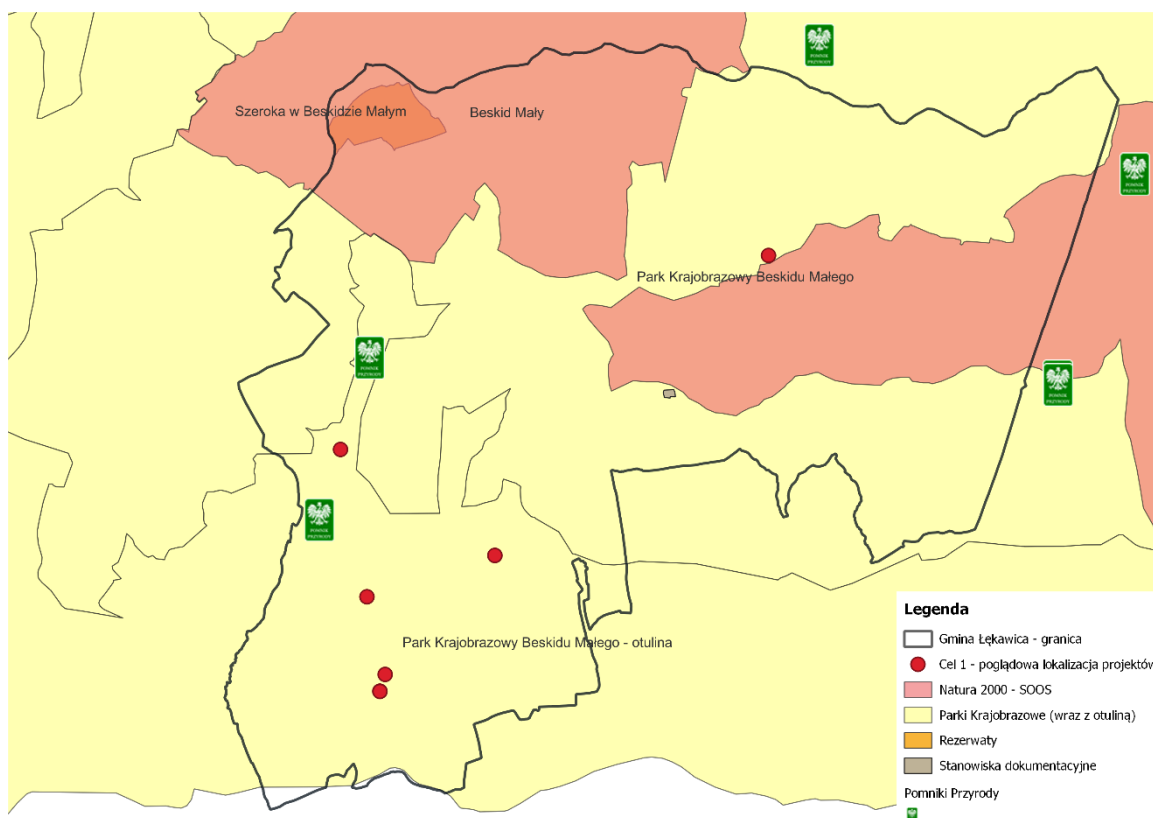
Tabela 11. Cel strategiczny nr 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Budowa nowoczesnego placu zabaw z elementami sensorycznymi	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie placu zabaw z urządzeniami dostosowanymi do dzieci z niepełnosprawnościami oraz strefą edukacyjno-sensoryczną przy Szkole Podstawowej w Kocierzu Moszczanickim lub przy Zespole Szkół w Łękawicy
2.	Budowa przedszkola	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na rozbudowie, przebudowie, nadbudowie istniejącego budynku Zespołu Szkół w Łękawicy na potrzeby przedszkola
3.	Utworzenie żłobka	2030-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie obejmowało dwa etapy. I etap będzie wykup działki obok istniejącego Orlika. II etap będzie budowa obiektu.
4.	Modernizacja placówek oświatowych	2026-2035	<u>Zadanie nieinwestycyjne</u> Zadanie będzie obejmowało remont sal dydaktycznych, doposażenie sal (nowoczesne ławki i krzesła z regulacją wysokości, mobilne stoliki i taborety do pracy w grupach, zakup sprzętu IT). Będzie dotyczyło: Zespołu Szkół w Łękawicy, Szkoły Podstawowej w Okrajniku oraz Szkoły Podstawowej w Kocierzu Moszczanickim
5.	Utworzenie Zielonej Klasy – edukacja na świeżym powietrzu	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na utworzeniu zewnętrznej pracowni – szklarni z ławkami i elementami edukacyjnymi (ogród szkolny z kwiatami i warzywami, hostele dla owadów, stacja pogodowa). Dzięki realizacji zadania powstanie miejsce do zajęć biologii, przyrody, ekologii, a nawet geografii. Zadanie obejmować będzie szkoły podstawowe na terenie Gminy.
6.	Budowa świetlicy	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na stworzeniu ogólnodostępnego miejsca integracji mieszkańców, spotkań, warsztatów. Świetlica dostosowana będzie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zostanie wyposażona dodatkowo w zaplecze sanitarne, kuchenne oraz przestrzeń do prowadzenia różnego typów zajęć.
7.	Modernizacja Centrum Kultury i Wypoczynku w Łękawicy, budowa nowoczesnej biblioteki	2030-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zostanie utworzona nowoczesna przestrzeń służąca lokalnej społeczności i turystom. W ramach Centrum znajdzie się: nowoczesna Biblioteka, kawiarnia z miejscem spotkań międzypokoleniowych, sala warsztatowa oraz galeria sztuki lokalnej (muzeum im. Józefa Hulki). Zmodernizowana zostanie istniejąca scena Amfiteatru, celem organizacji wydarzeń, koncertów plenerowych. Powstanie zaplecze – garderoba. Obiekt będzie pełnił funkcję kulturalną, edukacyjną i integracyjną.

			Miejsce obecnego Centrum Kultury i wypoczynku w Łękawicy, ul. Parkowa.
8.	Aktywna Strefa Relaksu	2027-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na połączeniu aktywnej strefy relaksu z wypoczynkiem, budowie stref ze stolikami do warcabów/ szachów z miejscem wypoczynku i rabatami kwiatowymi, miejscem wypoczynku dla seniorów i osób dorosłych, ale również dla dzieci. Przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane przy Domu Wiejskim w Kocierzu Rychwałdzkim.
9.	Rozwój e-usług w Urzędzie Gminy w Łękawicy	2026-2035	<u>Zadanie nieinwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na przygotowaniu obiektu oraz pracowników do wdrażania e-usług, elektroniczny obieg dokumentów, zakupie sprzętu IT, montażu urzędomatów, celem odbioru przygotowanej dokumentacji urzędowej przez petenta.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Na poniższym rysunku przedstawiono poglądową lokalizację zadań zaplanowanych w ramach Celu strategicznego 1.

Rysunek 15. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

Działania zaplanowane do realizacji w ramach Celu strategicznego 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska, będą realizowane w obrębie terenów zurbanizowanych. W ramach zadania „Montaż automatów na terenie Gminy Łękawica na odpady nadające się do recyklingu” pojemniki zostaną posadzone przy budynkach komunalnych na terenie gminy (tereny zurbanizowane). W ramach zadania „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej” zaplanowano wybudowanie ścieżki częściowo w pobliżu obszaru Natura 2000 oraz częściowo (niewielki fragment) na terenie obszaru Natura 2000. Ponadto w ramach zadań:

„Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem”, „Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych” i „Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych” realizowane będą prace w pobliżu obszaru Natura 2000. W rozdziale 8.1.2 przedstawiono oddziaływania zadań na obszar Natura 2000. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 2 wraz z terminem realizacji i opisem.

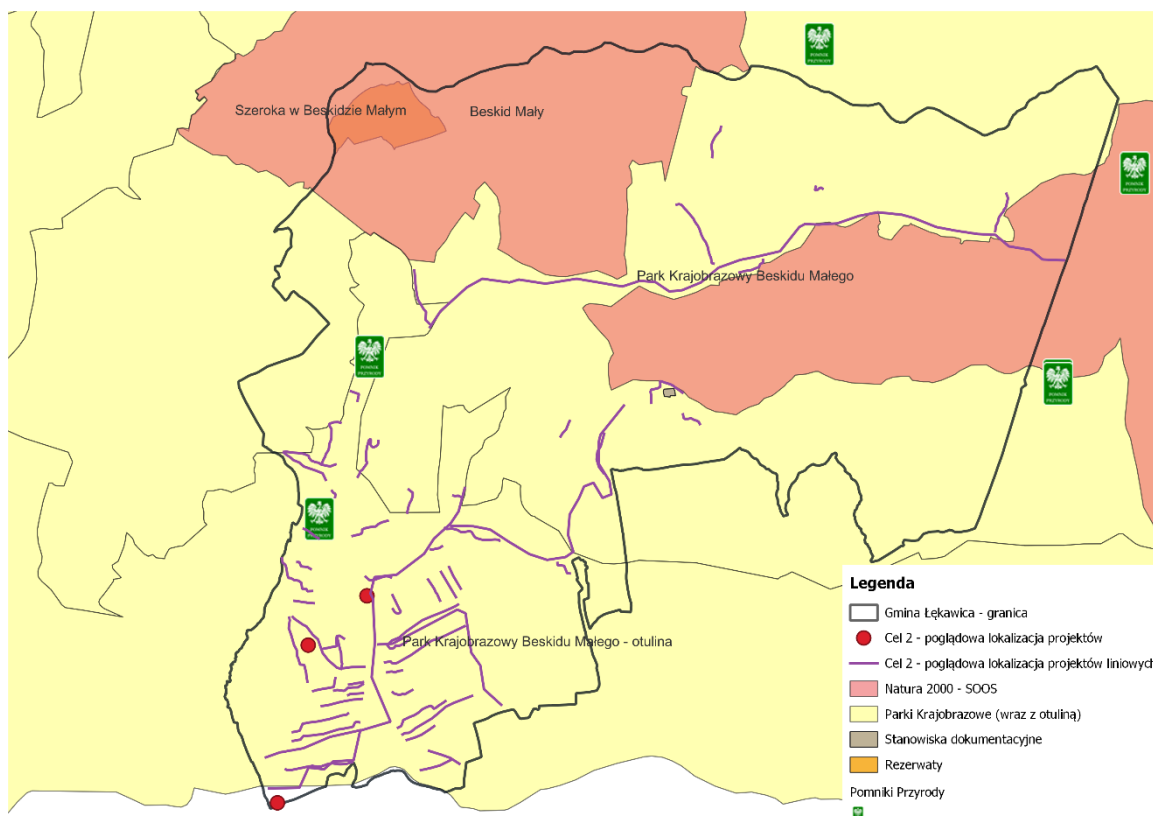
Tabela 12. Cel strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Budowa cmentarza komunalnego w Łękawicy	2025-2030	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na wykupie działek pod cmentarz oznaczonych w MPZP jak strefa cmentarna oraz budowie infrastruktury cmentarnej.
2.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łękawicy	2025-2030	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na przebudowie i rozbudowie mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, mającej na celu zapewnienie odpowiedniej przepustowości obiektu i stabilności pracy w Łękawicy.
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie sieci kanalizacyjnej w terenach zamieszkałych, w terenach oznaczonych w MPZP jako budowlane (obszar Gminy).
4.	Budowa sieci wodociągowej	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie sieci wodociągowej w terenach zamieszkałych, w terenach oznaczonych w MPZP jako budowlane (obszar Gminy).
5.	Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na remoncie nawierzchni i remoncie odwodnienia na obszarze Gminy.
6.	Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie oświetlenia ulicznego w poszczególnych sołectwach: 1. Kocierz Rychwałdzki – 14 lamp ulicznych 2. Kocierz Moszczanicki – 11 lamp ulicznych 3. Łysina – 13 lamp ulicznych 4. Okrajnik – 8 lamp ulicznych 5. Łękawica – 80 lamp ulicznych
7.	Budowa parkingu przy Centrum Rekreacji i Wypoczynku w Łękawicy	2028-2030	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie parkingu przy Centrum Rekreacji i wypoczynku w Łękawicy wraz z miejscem na rowery.
8.	Budowa chodników dla pieszych	2027-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie chodników dla pieszych wzdłuż dróg publicznych na odcinkach o długości: ul. Objazdowa 300 mb, Ul. Strażacka 640 mb.
9.	Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych.	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zostanie wykonana nawierzchnia z betonu asfaltowego oraz płyt drogowych na drogach wewnętrznych w poszczególnych sołectwach: 1. Kocierz Rychwałdzki długość 1500 mb, 2. Kocierz Moszczanicki długość 1250 mb, 3. Łysina długość 1100 mb,

			4. Okrajnik długość 950 mb, 5. Łękawica długość 13 000 mb.
10.	Uregulowanie stanu prawnego gruntów	2026-2035	<u>Zadanie nieinwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na uregulowaniu stanu prawnego gruntów zajętych pod infrastrukturę gminną.
11.	Montaż automatów na terenie Gminy Łękawica na odpady nadające się do recyklingu	2028-2029	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania posadowione zostaną automaty do skanowania kodów kreskowych w celu zidentyfikowania rodzajów opakowań i dokonania prawidłowego zwrotu kaucji – jako zachęta dla dzieci i młodzieży do segregacji odpadów. Automaty zostaną posadowione przy budynkach komunalnych na terenie gminy.
11.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie ścieżki pieszo-rowerowej od Kocierza Rychwałdzkiego do Łękawicy, która połączy kluczowe miejsca (szkoły, kościoły, park) w kierunku Jeziora Żywieckiego. Trasa będzie dostosowana do rowerzystów i pieszych, zostanie wyposażona w tablice informacyjne, miejsca odpoczynku, stojaki na rowery oraz punkty widokowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Na poniższym rysunku przedstawiono pogładową lokalizację zadań zaplanowanych w ramach Celu strategicznego 2.

Rysunek 16. Pogładowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

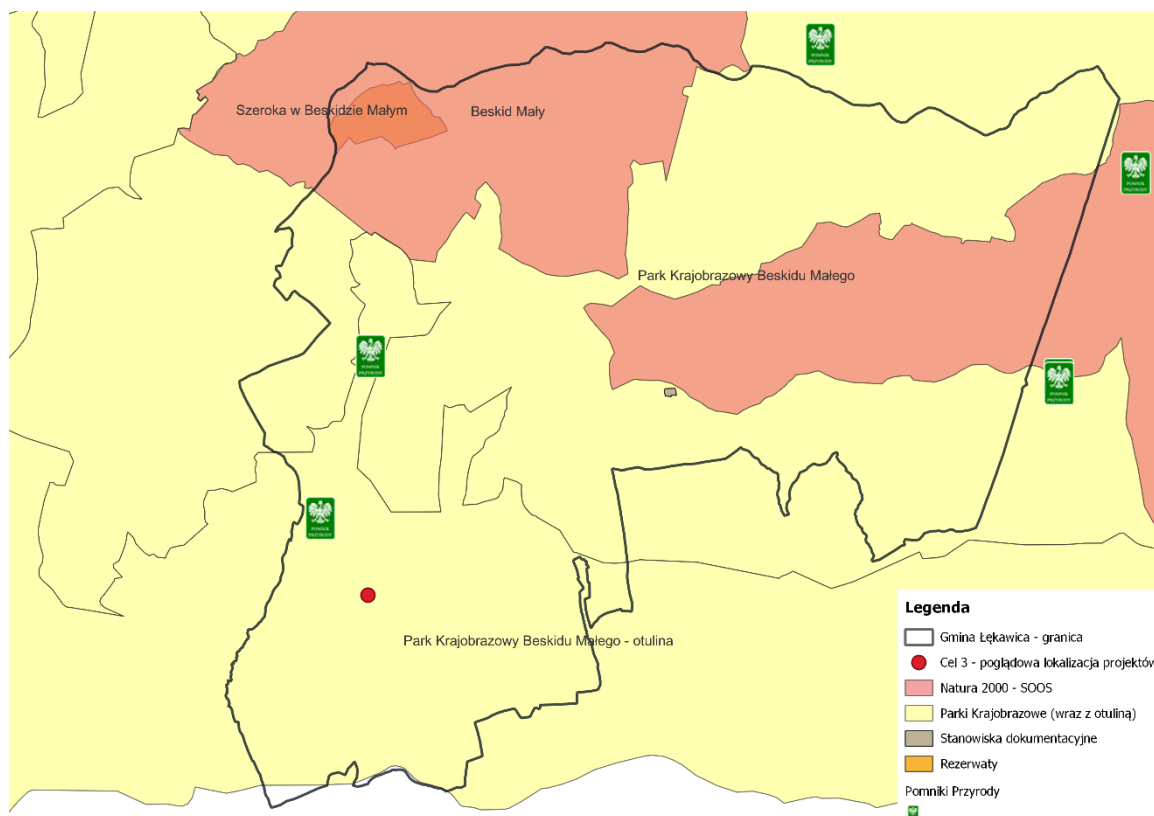
Działania zaplanowane do realizacji w ramach Celu strategicznego 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości, będą realizowane w obrębie terenów zurbanizowanych. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 3 wraz z terminem realizacji i opisem.

Tabela 13. Cel strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Budowa ścianki wspinaczkowej	2029-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie ścianki wspinaczkowej na terenie Łękawicy – park, hala sportowa.
2.	Utworzenie toru Ninja Warrior	2028-2029	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zostanie utworzony tor – zastosowane zostaną różne elementy, takie jak: drabinki, liny, huśtawki itp. Lokalizacja - Łękawica (park, teren obok szkoły w Łękawicy lub w pomieszczeniu np. OSP Łysina).
3.	Budowa pumtrack	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie specjalnie wyprofilowanego toru z muldami i zakrętami do jazdy na rowerze, hulajnogach czy rolkach znajdujący się na trasie ścieżki rowerowej (Kocierz Rychwałdzki lub Kocierz Moszczanicki).
4.	Budowa skateparku	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zaplanowano urządzenie przestrzeni przeznaczonej do uprawiania sportów ekstremalnych, takich jak jazda na deskorolce, rolkach, hulajnodze, czy BMX. Lokalizacja inwestycji na terenie sołectwa Łękawica: park, okolice oczyszczalni ścieków, okolice za nadajnikiem, w okolicy ul. Za Wodą tzw. „Lasek”.
5.	Promocja i rozwój lokalnych produktów	2026-2035	<u>Zadanie pozainwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na organizowaniu i promowaniu lokalnych wydarzeń, tj.: festynów, dożynek, jarmarków, w tym nawiązywaniu partnerstwa z lokalnymi przedsiębiorstwami i wspieraniem ich w ramach lokalnych akcji promocyjnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Na poniższym rysunku przedstawiono poglądową lokalizację zadań zaplanowanych w ramach Celu strategicznego 3.

Rysunek 17. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

Działania zaplanowane do realizacji w ramach Celu strategicznego 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego, będą realizowane w obrębie terenów zurbanizowanych. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 4 wraz z terminem realizacji i opisem.

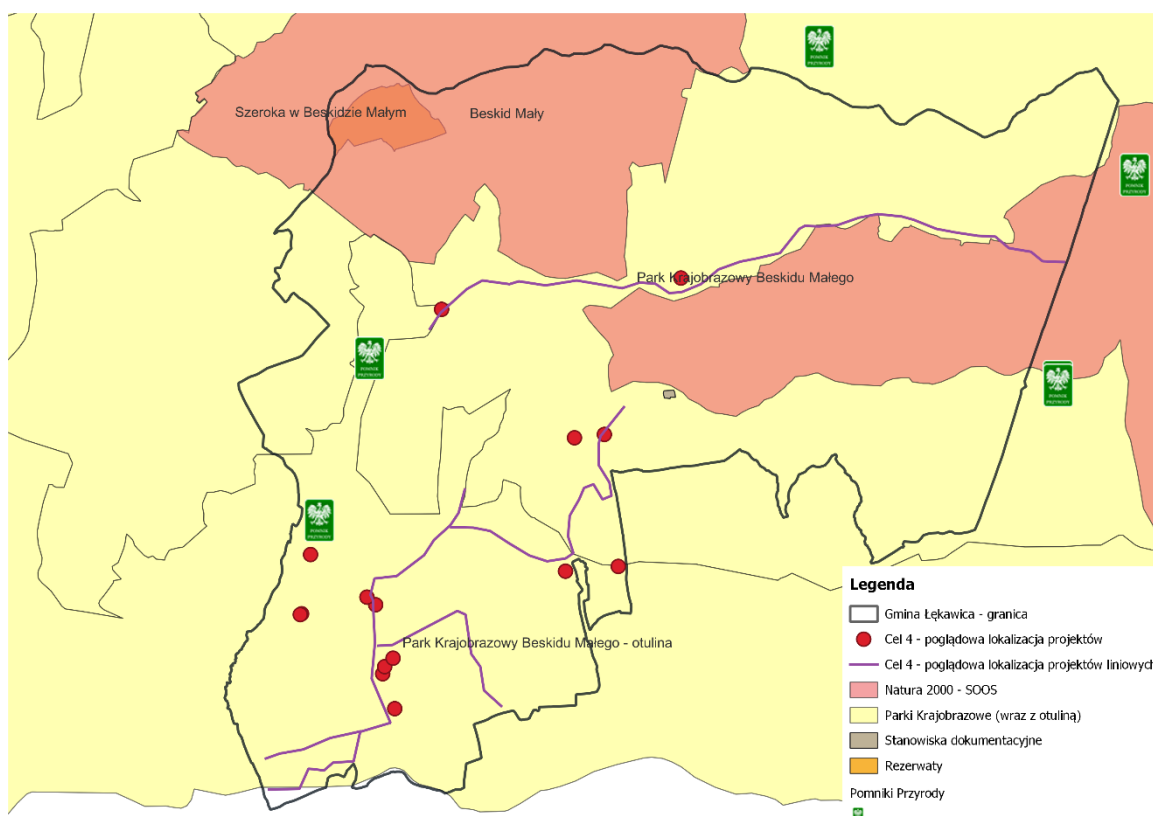
Tabela 14. Cel strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie ścieżki pieszo-rowerowej od Kocierza Rychwałdzkiego do Łękawicy, która połączy kluczowe miejsca (szkoły, kościoły, park) w kierunku Jeziora Żywieckiego. Trasa będzie dostosowana do rowerzystów i pieszych, zostanie wyposażona w tablice informacyjne, miejsca odpoczynku, stojaki na rowery oraz punkty widokowe.
2.	Budowa ścianki wspinaczkowej	2029-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie ścianki wspinaczkowej na terenie Łękawicy – park, hala sportowa.
3.	Utworzenie toru Ninja Warrior	2028-2029	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zostanie utworzony tor – zastosowane zostaną różne elementy, takie jak: drabinki, liny, huśtawki itp. Lokalizacja - Łękawica (park, teren obok szkoły w Łękawicy lub w pomieszczeniu np. OSP Łysina).

4.	Budowa pumtrack	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie specjalnie wyprofilowanego toru z muldami i zakrętami do jazdy na rowerze, hulajnogach czy rolkach znajdujący się na trasie ścieżki rowerowej (Kocierz Rychwałdzki lub Kocierz Moszczanicki).
5.	Budowa skateparku	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> W ramach zadania zaplanowano urządzenie przestrzeni przeznaczonej do uprawiania sportów ekstremalnych, takich jak jazda na deskorolce, rolkach, hulajnodze, czy BMX. Lokalizacja inwestycji na terenie sołectwa Łękawica: park, okolice oczyszczalni ścieków, okolice za nadajnikiem, w okolicy ul. Za Wodą tzw. „Lasek”.
6.	Remont konserwatorski zabytkowych obiektów	2034-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na remontach konserwatorskich zabytkowych obiektów znajdujących się na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Na poniższym rysunku przedstawiono poglądową lokalizację zadań zaplanowanych w ramach Celu strategicznego 4.

Rysunek 18. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

W ramach Celu strategicznego 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych, w Strategii nie zaplanowano działań inwestycyjnych. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 5 wraz z terminem realizacji i opisem.

Tabela 15. Cel strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Kompleksowe działania na rzecz rodziny, w tym wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2026-2035	<p><u>Zadanie nieinwestycyjne</u></p> <p>Zadanie będzie polegało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na poprawie dostępności pomocy i wsparcia rodzin, - organizacji i finansowania uczestnictwa w treningach kompetencji i umiejętności społecznych, - objęciu instrumentami aktywizacji zawodowej poprzez skierowanie na zajęcia CIS, - integracji osób wykluczonych społecznie ze środowiska, - poprawie skuteczności systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych i rodzinnych m.in. prace socjalne, pomoc środowiskowa, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochronie i udzielaniu profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy, profilaktyka rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych, w tym świadczenia pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez tworzenie grup samopomocowych oraz wsparcie specjalistyczne.
2.	Rozwój usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystencji osobistej, a także wsparcie rodzin i opiekunów w postaci usług opieki wytchnieniowej	2025-2035	<p><u>Zadanie pozainwestycyjne</u></p> <p>Zadanie będzie polegało na dostosowaniu systemu usług społecznych do stale rosnących potrzeb związanych ze starzeniem się społeczeństwa w taki sposób, aby umieszczenie osoby w instytucji było ostatnim, najmniej pożądanym ogniwem wsparcia.</p> <p>Ponadto zadanie będzie polegało na rozwoju dobrej jakości i przystępnych kosztowo usług opiekuńczych świadczących w środowisku zamieszkania lub środowisku lokalnym. Umożliwi skorzystanie przez osoby niepełnosprawne z pomocy przy wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym, stymulowaniu osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności i umożliwieniu realizowania prawa do niezależnego życia. Zadanie będzie polegało również na przeciwdziałaniu dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność, rozwoju alternatywnych form wsparcia, takich jak usługi sąsiedzkie czy teleopieka. W ramach zadania wpierani będą opiekuni osób wymagających wsparcia, m.in. poprzez rozwój opieki wytchnieniowej.</p>
3.	Zajęcia dla Seniorów aktywizacja sportowo-kulturalna	2026-2028	<p><u>Zadanie pozainwestycyjne</u></p> <p>Zadanie będzie polegało na kompleksowym przygotowaniu cyklu zajęć sportowych i kulturalnych dla Seniorów z terenu Gminy Łękawica. Wyjazdy na basen oraz do teatru, wyjścia w góry, zajęcia rekreacyjno-sportowe.</p>
4.	Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży	2026-2027	<p><u>Zadanie pozainwestycyjne</u></p> <p>W ramach zadania zaplanowano cykl zajęć mających na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o zagrożeniach w sieci i na co dzień (używkii, hejt).</p>
5.	Warsztaty techniczne dla dzieci	2025-2035	<p><u>Zadanie pozainwestycyjne</u></p>

			W ramach zadania zaplanowano cykl zajęć: szycie, gotowanie, majsterkowanie, sklejanie modeli, nauka gry w szachy, gry na instrumencie.
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

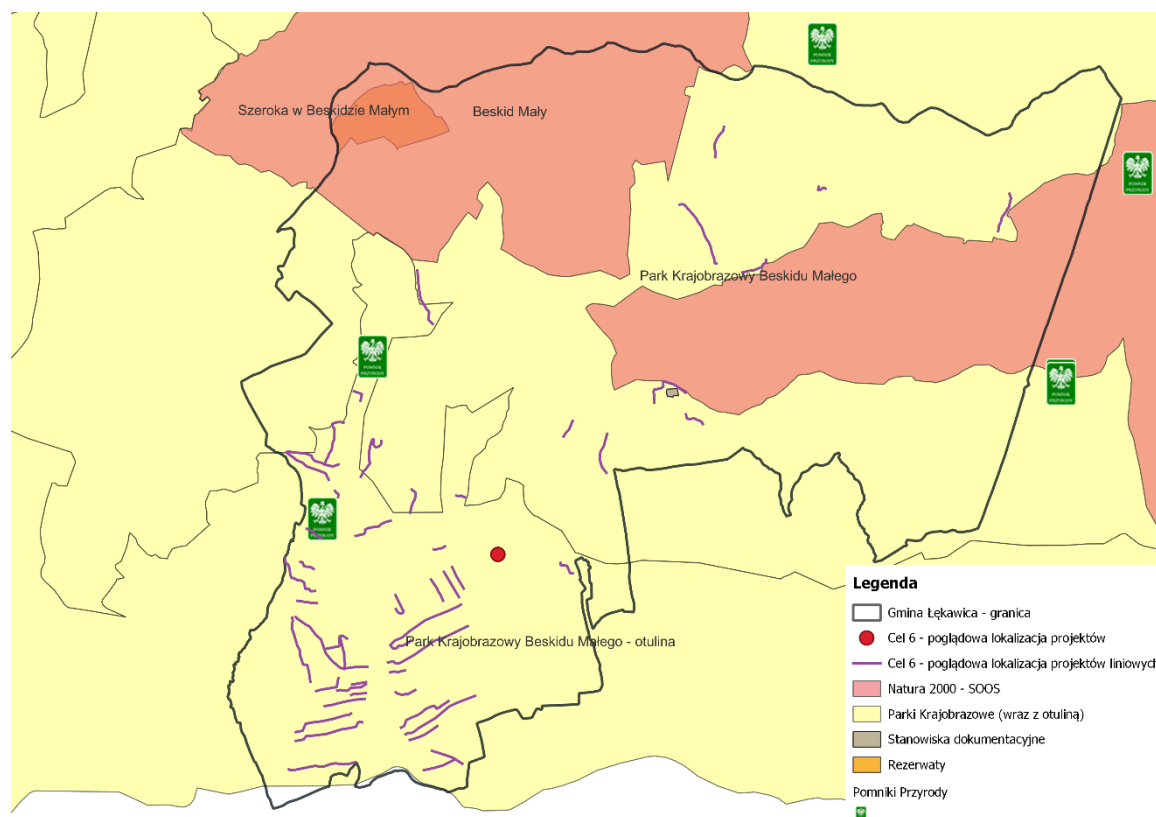
W ramach Celu strategicznego 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia, zaplanowano zarówno zadania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne. Zadania inwestycyjne będą realizowane w obrębie terenów zabudowanych (zurbanizowanych). Realizację zadania pn.: „Wzmacnianie i zabezpieczenie infrastruktury krytycznej” zaplanowano w obrębie następujących ulic (terenów zurbanizowanych): Wspólna, Za Wodą, Objazdowa, Parkingowa, Sportowa w Łękawicy, Strażacka, Dworska, Leśna w Okrajniku i Leśna w Łysinie, Turystyczna w Kocierzu Rychwałdzkim, Krakowska koło oczyszczalni ścieków, przy szkołach w Łękawicy, Okrajniku, Kocierzu Moszczanickim. W poniższej tabeli przedstawiono zadania w ramach Celu strategicznego 6 wraz z terminem realizacji i opisem.

Tabela 16. Cel strategiczny 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia – analiza planowanych działań

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1.	Budowa świetlicy	2028-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na stworzeniu ogólnodostępnego miejsca integracji mieszkańców, spotkań, warsztatów. Świetlica dostosowana będzie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zostanie wyposażona dodatkowo w zaplecze sanitarne, kuchenne oraz przestrzeń do prowadzenia różnego typów zajęć.
2.	Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na remoncie nawierzchni i remoncie odwodnienia na obszarze Gminy.
3.	Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych	2025-2035	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na budowie oświetlenia ulicznego w poszczególnych sołectwach: 1. Kocierz Rychwałdzki – 14 lamp ulicznych 2. Kocierz Moszczanicki – 11 lamp ulicznych 3. Łysina – 13 lamp ulicznych 4. Okrajnik – 8 lamp ulicznych 5. Łękawica – 80 lamp ulicznych
4.	Budowa systemu syren alarmowych informujących o zagrożeniu	2026-2030	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie obejmowało budowę syren na budynkach komunalnych Gminy.
5.	Wzmacnianie i zabezpieczanie infrastruktury krytycznej	2028-2033	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na wzmacnianiu i zabezpieczaniu infrastruktury krytycznej – sieci wodociągowe, drogi ewakuacyjne.
6.	Inwestycje w systemy informatyczne do informowania społeczeństwa	2026-2030	<u>Zadanie inwestycyjne</u> Zadanie będzie obejmowało inwestycje w systemy informatyczne do informowania mieszkańców o zagrożeniach, planach ewakuacji.
7.	Organizowanie szkoleń dla mieszkańców	2025-2028	<u>Zadanie pozainwestycyjne</u> Zadanie będzie polegało na organizowaniu szkoleń dla mieszkańców z zakresu udzielania pierwszej pomocy, bezpieczeństwa cywilnego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035

Na poniższym rysunku przedstawiono pogładową lokalizację zadań zaplanowanych w ramach Celu strategicznego 6.

Rysunek 19. Pogładowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

8.1 ODDZIAŁYWANIE NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY, ZWIERZĘTA, LUDZI, WODY, POWIETRZE I KLIMAT, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, ZASOBY NATURANE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

8.1.1 Oddziaływanie na biotyczne elementy środowiska

W ramach zaproponowanych do realizacji działań zaplanowano liczne inwestycje, wśród których znalazły się zarówno zadania nieinwestycyjne jak i te bardziej zaawansowane realizacyjnie. Przez pojęcie zadania nieinwestycyjne rozumie się wszelkie działania, których realizacja przyczyni się do rozwoju obszaru funkcjonalnego w wyniku procesów udoskonalających, nie wymagających prowadzenia prac budowlanych. Są to głównie zadania uwzględniające: poprawę jakości kształcenia i dostępności usług publicznych czy utworzenie miejsc obsługi turystów. Te działania będą związane z powstaniem pozytywnych oddziaływań na komponenty środowiska (głównie ludzi), ponieważ ich realizacja nie wymaga prowadzenia działań budowlanych, a tym samym możliwości powstania negatywnych skutków są minimalizowane. Drugą grupę działań obejmują wszystkie zadania, których realizacja również przysłuży się zintegrowanemu rozwojowi terytorialnemu, ale z ich wykonaniem wiążą się negatywne, lecz nieznaczące oddziaływanie na komponenty środowiska. Są to zwłaszcza inwestycje skierowane na rozwój infrastruktury turystycznej, poprawę i rozbudowę infrastruktury rowerowej i drogowej oraz sieci technicznych.

Poniżej wskazane zostały wszystkie inwestycje, co do których wstępne analizy wykazały, iż ich realizacja może przyczynić się do powstania negatywnego oddziaływania na biotyczne elementy środowiska. W dalszej kolejności rozpatrzone zostaną szczegółowe informacje dotyczące zidentyfikowanych działań, z ostatecznymi wnioskami dotyczącymi ewentualnych szkód w środowisku.

- 1) Utworzenie Zielonej Klasy – edukacja na świeżym powietrzu,
- 2) Budowa świetlicy,
- 3) Budowa cmentarza komunalnego w Łękawicy,
- 4) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- 5) Budowa sieci wodociągowej,
- 6) Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem,
- 7) Budowa parkingu przy Centrum Rekreacji i Wypoczynku w Łękawicy,
- 8) Budowa chodników dla pieszych,
- 9) Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych,
- 10) Budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
- 11) Budowa ścianki wspinaczkowej,
- 12) Utworzenie toru Ninja Warrior,
- 13) Budowa pumtrack,
- 14) Budowa skateparku,
- 15) Remont konserwatorski zabytkowych obiektów.

Powyższe działania inwestycyjne można zakwalifikować do roboczych grup, które będą w podobnym stopniu możliwie oddziaływać na biotyczne elementy środowiska, a tym samym działania minimalizujące te skutki będą zbliżone. Zaznaczyć jednak należy, że wszystkie z wskazanych zadań realizowane będą na terenach zurbanizowanych, więc ich wpływ na biotyczne elementy środowiska będzie niewielki.

8.1.2 Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Łękawica występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000,
- park krajobrazowy,
- rezerwat przyrody,
- stanowisko dokumentacyjne,
- pomniki przyrody.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) zabrania się z zastrzeżeniem art. 34 podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązań z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko w związku z tym w Prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Analiza oddziaływań zadań nie wykazała bezpośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000).

Działania będą prowadzone zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego, a także będą wynikały z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc pod uwagę charakter działań zawartych w Strategii zakłada się, iż realizacja Strategii nie spowoduje negatywnego wpływu na obszary chronione.

Realizacja założeń projektu Strategii może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych/remontowych, ograniczeniu powierzchni gleby w związku z prowadzeniem prac budowlanych, **usuwaniem drzew i krzewów podczas realizacji niektórych inwestycji**, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Projekt dokumentu zakłada m.in. realizację inwestycji, które można zakwalifikować do inwestycji celu publicznego. Należą do nich m.in. inwestycje liniowe (ścieżki pieszo-rowerowe) czy zagospodarowanie terenów.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) można stosować odstępstwo od zakazów dla realizacji inwestycji celu publicznego na terenie parków krajobrazowych.

Oddziaływanie na Obszary Natura 2000

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wyjątki wyłączone z tych zapisów, zebrane zostały w art. 34 ww. ustawy.

Dla powyższych aktów istnieje możliwość odstępstwa od zakazów w sytuacji kolizji planowanych w projekcie dokumentu zadań z zakazami.

W niniejszej Prognozie zwrócono uwagę na projekty oraz rodzaje inwestycji, które potencjalnie mogą oddziaływać na zasoby przyrodnicze, w tym także obszary Natura 2000. Należy zauważyć, iż część z działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii będzie kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019, poz. 1839 z późn.zm.). Dla inwestycji wymagane będzie zatem przeprowadzenie indywidualnej oceny na środowisko.

Dla inwestycji, które mogą zostać zlokalizowane na obszarze Natura 2000 lub w jego sąsiedztwie, w ramach oceny oddziaływania zostaną przeprowadzone szczegółowe rozpoznania możliwych oddziaływań inwestycji na integralność i przedmioty ochrony obszaru. Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji powinna wykazać oddziaływania, ich siłę oraz zaproponować w przypadku identyfikacji negatywnego oddziaływania warianty alternatywne. Jeżeli warianty alternatywne nie istnieją lub jeśli po ich zastosowaniu będą nadal wykazywane negatywne oddziaływania, ocena powinna zaproponować skuteczne rozwiązania minimalizujące lub kompensujące. W tym kontekście istotny jest fakt, iż obowiązujący system prawny nie dopuszcza realizacji inwestycji, które mogłyby znacząco oddziaływać na środowisko – w tym także na obszary Natura 2000 bez uprzedniego wnikliwego przeanalizowania potencjalnego wpływu. Na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, inwestor będzie zobowiązany do przedstawienia właściwym organom wariantów alternatywnych, a jeśli nie będą one możliwe do realizacji, będzie można zastosować odstępstwo ustawowe, jeżeli zostanie wykazane, iż stanowi ono inwestycję celu publicznego. Zapisy ustawy o ochronie przyrody wskazują na indywidualne oceny oraz organy, które będą wydawać stosowne zezwolenia i decyzje. Biorąc pod uwagę cele oraz charakter zidentyfikowanych typów projektów można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż część z nich będzie spełniać kryteria określone w powyższych zapisach ustawy (m.in. będą kwalifikowane jako inwestycje celu publicznego). W ramach przyszłych ocen oddziaływania na środowisko inwestycji, które będą oddziaływać na obszary Natura 2000 należy wykazać

także ich zgodność z planami zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, ustanowionych zarządzeniami RDOŚ.

Tabela 17. Analiza obszaru Natura 2000, w obrębie którego planowane są do realizacji przedmiotowe zadania, przedmioty ochrony i diagnoza potencjalnych oddziaływań zadań na te przedmioty

Obszar Natura 2000	Beskid Mały (PLH240023)
Rodzaj obszaru – SOOS/OSOP	Dyrektywa siedliskowa – SOOS
Zadania położone w obrębie obszaru Natura 2000	<p>Budowa ścieżki pieszo-rowerowej (zadanie częściowo zlokalizowane będzie w sąsiedztwie obszaru, jedynie niewielki fragment ścieżki przebiegać będzie przez teren obszaru)</p> <p>Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem</p> <p>Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych</p> <p>Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych (zadania częściowo zlokalizowane będą w sąsiedztwie obszaru)</p>
Przedmioty ochrony	<ul style="list-style-type: none"> • *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płyty bogate florystycznie), • 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), • 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>), • 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, • 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Adnrosacion vandellii</i>, • 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, • 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>), • 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosaeFagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>), • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>), • *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllisAcerion pseudoplatani</i>), • 9410 Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i> część - zbiorowiska górskie), • 1381 Widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i>, • 1352 Wilk <i>Canis lupus</i>, • 1361 Ryś <i>Lynx lynx</i>, • 1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>, • 1303 Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i>, • 1321 Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i>, • 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>, • 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>, • 1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>, • 2001 Traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i>.
Potencjalne oddziaływanie poszczególnych zadań na cele i przedmioty ochrony obszaru	Nie przewiduje się żadnych negatywnych oddziaływań. Zadanie pn. „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej” nie będzie oddziaływać na siedliska i gatunki wymienione w przedmiotach i celach obszaru Natura 2000.

	<p>Zadania pn.: „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej”, „Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem”, „Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych” i „Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych” mogą potencjalnie oddziaływać na siedliska i gatunki wymienione w przedmiotach i celach ochrony obszaru Natura 2000:</p> <ul style="list-style-type: none">– 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>),– 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>),– 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>),– 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>– 1352 Wilk <i>Canis lupus</i>– 1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>.– 2001 Traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i>. <p>Szczegółowy zakres oddziaływań, w tym możliwych działań minimalizujących zostanie określony przez wyspecjalizowany zespół przyrodników na etapie przystąpienia do opracowywania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
--	--

Źródło: opracowanie własne

Oddziaływania na Parki krajobrazowe

W stosunku do parków krajobrazowych wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
- 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;

- 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 13) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 14) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024, poz. 1130 z późn.zm.).

W ramach realizacji działań przewidzianych w Strategii nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na terenie Parku Krajobrazowego.

Oddziaływanie na rezerваты przyrody

W rezerwach przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Należy stwierdzić, że realizacja dokumentu nie przewiduje inwestycji, które miałyby znacząco negatywnie oddziaływać na występujący rezerwat przyrody. Żadne z działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii nie będzie zlokalizowane na terenie rezerwatu przyrody. Nie będą zatem łamane zakazy ustanowione dla ochrony rezerwatu, a także nie przewiduje się wpływu na jego cele ochrony.

Oddziaływanie na stanowiska dokumentacyjne

Dla stanowisk dokumentacyjnych obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy Łękawica istniejące stanowisko dokumentacyjne nie będzie narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu jego ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji stanowiska dokumentacyjnego.

Oddziaływanie na pomniki przyrody

Dla pomników przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024, poz. 1478 z późn.zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy Łękawica istniejące pomniki nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.

8.1.3 Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Przez teren gminy Łękawica przebiega następujący korytarz ekologiczny:

- Beskid Mały (kod: KPd-13C).

Obszary obejmujące ww. korytarz składają się głównie z terenów leśnych.

Spśród działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii to infrastruktura liniowa stanowi największe zagrożenie dla zachowania łączności ekologicznej w skali kontynentalnej. Wśród zadań opisanych w Strategii zidentyfikowano następujące zadania, które mogą odpowiadać ww. oddziaływaniom: „Poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych wraz z odwodnieniem”, „Budowa/uzupełnienie oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych”, „Budowa kolejnych odcinków dróg wewnętrznych”, „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej”. Do głównych zagrożeń czyhających na istniejące korytarze ekologiczne można zaliczyć m.in.:

- tworzenie barier ekologicznych uniemożliwiających lub utrudniających przemieszczanie się zwierząt np. poprzez zastosowanie ogrodzeń ochronnych całkowicie uniemożliwia przemieszczanie się gatunków naziemnych, a prowadzenie nowych ciągów w nasypach wykopach znacznie je

utrudnia,

- utrata i degradacja siedlisk, w wyniku rozwoju infrastruktury liniowej oraz obiektów im towarzyszących, których negatywne oddziaływanie związane z użytkowaniem wykracza często poza obszar objęty inwestycją.

Negatywny wpływ na istniejący korytarz ekologiczny może również wynikać z działań uwzględniających m.in. „Remont konserwatorski zabytkowych obiektów”, „Aktywna Strefa Relaksu”. Należy jednak zauważyć, że większość z zaplanowanych do realizacji działań zaplanowano w obszarach zabudowanych, więc wpływ na istniejący korytarz ekologiczny będzie niewielki.

8.1.4 Oddziaływanie na ludzi

Realizacja Strategii zakłada zrównoważony rozwój z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach Strategii w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na jakość oraz komfort życia mieszkańców, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego.

Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz infrastruktury technicznej. Podjęcie działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni.

Prace remontowo-budowlane będą wiązały się z negatywnym oddziaływaniem na mieszkańców znajdujących się w ich najbliższym sąsiedztwie. Oddziaływanie to będzie związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami np. komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych działań na ludzi należy m.in.:

- ograniczać zabudowę liniową na obszarach sąsiadujących z obiektami mieszkalnymi,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich standardów architektoniczno-urbanistycznych,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę powietrza, wód oraz gleb,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap realizacji i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych zarówno na etapie budowy jak i rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach emisji spalin,
- wykonywać prace w porze dziennej od 6⁰⁰ do 22⁰⁰,
- stosować hermetyzację oraz techniki przepływowe,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleby,
- właściwie oznakować miejsca prowadzenia robót.

Planowane do realizacji działania w większości będą zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej (na etapie niniejszego opracowania nie są znane dokładne i szczegółowe lokalizacje wszystkich planowanych do realizacji przedsięwzięć), jednak dzięki zastosowaniu powyższych działań minimalizujących nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi i ich zdrowie oraz bezpieczeństwo.

8.1.5 Oddziaływanie na wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Wśród najważniejszych działań minimalizujących oraz zapobiegawczych dla ewentualnych negatywnych oddziaływań wpływających na wody można wymienić:

- ograniczenie zabudowy liniowej na obszarach sąsiadujących ze strefami ochrony bezpośredniej ujęć wody,
- prowadzenie robót budowlanych w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwe zabezpieczenie urządzeń przed ewentualnymi wyciekami,
- etap realizacji i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikanie emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzeganie zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosowanie hermetyzacji oraz technik przeciwpylowych (np. zraszanie),
- prowadzenie prac poza sezonem tarła ryb,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód,
- dostosowanie zakresu prac do wymogów ochrony przyrody – szczególnie w odniesieniu do ekosystemów wodnych, wykorzystując możliwość przeprowadzenia konsultacji przyrodniczych oraz zachowanie zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną,
- substancje niebezpieczne powinny być składowane w bazach sprzętowo-magazynowych,
- stosowanie pogłębiarek ssących z mechanicznym lub hydraulicznym odpajaniem urobku.

Strefę ochronną ujęcia wody stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i pośredniej. Dopuszcza się ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli jest to uzasadnione lokalnymi warunkami hydrogeologicznymi, hydrologicznymi i geomorfologicznymi oraz zapewnia konieczną ochronę ujmowania wody, na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:

- odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających oraz tablic zawierających informacje o stanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasalania ujęcia wody. Na terenie ochrony pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia obejmujących:

- wprowadzenie ścieków do wód lub do ziemi,
- rolnicze wykorzystanie ścieków,
- przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych,

- stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin,
- budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk,
- wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych,
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt,
- lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu,
- lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych,
- mycie pojazdów mechanicznych,
- urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli,
- lokalizowanie nowych ujęć wody,
- lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie zwłok zwierzęcych,
- wydobywanie kopalni,
- wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych,
- lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką,
- używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych,
- urządzenie przyrzęd kiszonkowych,
- chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie,
- pojenie oraz wypasanie zwierząt,
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu,
- uprawianie sportów wodnych,
- użytkowanie statków o napędzie spalinowym,
- lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin,
- stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg,
- lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Na terenie gminy Łękawica zgodnie z dostępnymi danymi zlokalizowane są:

- ujęcie wód powierzchniowych w km 4+500 na potoku Kocierzanka, dla którego wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej,
- ujęcie wód powierzchniowych w km 3+582 potoku Łękawka Mała (dz. nr 1447/8 i 1804 w obrębie ewid. 0004 Kocierz Rychwałdzki oraz dz. nr 11821/1 w obrębie ewid. 0001 Gilowice), dla którego wyznaczono strefę ochrony bezpośredniej.

Przepisy krajowe oraz unijne zabraniają realizowania przedsięwzięć, które mogą pogorszyć stan wód powierzchniowych i podziemnych pod względem ilościowym i jakościowym, jak również podejmowania działań, które mogłyby ograniczyć ich funkcje ekologiczne. Jednolite Części Wód, dla których w Planie gospodarowania wodami określono zły stan lub wskazano jako zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, należy traktować jako szczególnie wrażliwe w kontekście generowanych przez poszczególne przedsięwzięcia oddziaływań. Należy podkreślić, iż ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na JCWP jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwość eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony JCW.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywrócenie wszystkich części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowe eliminowanie emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Działania opisane w Strategii wpisują się w realizację powyższych celów, zakładają osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

8.1.6 Oddziaływanie na powietrze

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację m.in. budowy ścieżki pieszo-rowerowej czy poprawę jakości nawierzchni dróg gminnych.

Oddziaływania negatywne, które mogą powstać będą miały charakter przejściowy i będą związane z realizacją planowanych inwestycji. Źródłem negatywnego oddziaływania mogą być inwestycje w infrastrukturę rowerową, budowa nowych obiektów czy remonty i modernizacje istniejących już obiektów. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały – ustanie w momencie zakończenia robót budowlanych. Również zadania uwzględniające modernizację istniejących już obiektów mogą wiązać się z powstaniem chwilowych negatywnych oddziaływań, wywołanych pracą maszyn budowlanych (zapylenia, hałas).

W ramach przygotowanej Strategii nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na jakość powietrza. Wszelkie zaplanowane działania będą w długofalowej perspektywie pozytywnie oddziaływać na powietrze atmosferyczne.

Wśród najważniejszych działań minimalizujących oraz zapobiegawczych dla ewentualnych negatywnych oddziaływań wpływających na powietrze można wymienić m.in.:

- unikanie emisji substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy i modernizacji,
- korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach emisji spalin,
- czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem z placu budowy na drogę w celu ograniczenia wtórnego unosu,
- ochrona zieleni,
- wybieranie rozwiązań niskoemisyjnych, np. w zakresie transportu,
- minimalizowanie emisji zanieczyszczeń na etapie realizacji prac budowlanych poprzez ekonomiczne użytkowanie pojazdów i maszyn,
- zakładanie pasów zieleni izolacyjnej.

Można założyć, iż działania wpisane w Strategię przyczynią się w perspektywie długofalowej do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

8.1.7 Oddziaływanie na krajobraz i powierzchnię ziemi

Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006 nr 14, poz. 98), wszystkie Państwa Członkowskie Rady Europy powinny realizować następujące cele: promowanie ochrony, gospodarki i planowanie krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Środki ogólne opisane w art. 5 Konwencji wskazują na konieczność m.in.:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, jako wyrażenia dzielonej przez nie różnorodności kulturowej i przyrodniczej oraz podstawy ich tożsamości,
- ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie krajobrazu ukierunkowanej na ochronę, gospodarkę i planowanie krajobrazu poprzez przyjęcie środków specjalnych określonych w artykule 6,
- ustanowienia procedur udziału ogółu społeczeństwa, organów lokalnych i regionalnych oraz innych stron zainteresowanych zdefiniowaniem i zdrożeniem polityki w zakresie krajobrazu,
- zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego i własną polityką kulturalną, środowiskową, rolną, społeczną i gospodarczą, jak również z wszelką inną polityką, która bezpośrednio lub pośrednio oddziałuje na krajobraz.

Środki specjalne opisane w art. 6 ww. Konwencji wskazują na konieczność m.in.:

- podnoszenia świadomości społeczeństwa obywatelskiego, organizacji prywatnych i organów publicznych w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian,
- szkolenia specjalistów w zakresie oceny krajobrazu i operacji dotyczących krajobrazu,
- multidyscyplinarnych programów szkolenia dotyczących polityki, ochrony, gospodarki i planowania w zakresie krajobrazu, przeznaczonych dla specjalistów w sektorze prywatnym i publicznym i dla stowarzyszeń związanych z krajobrazem,
- nauki w szkołach i na uniwersytetach, która w odnośnych dziedzinach przedmiotowych, obejmie wartości związane z krajobrazami i zagadnieniami ich ochrony, gospodarki i planowania,
- zidentyfikowania swoich własnych krajobrazów na całym obszarze terytorialnym swego kraju,
- przeanalizowania ich charakterystyk oraz przekształcających je sił i presji,
- odnotowania zmian,
- dokonania oceny tak zidentyfikowanych krajobrazów, z uwzględnieniem szczególnych wartości przypisanych im przez strony i ludność, których dotyczy.

Wśród działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzaniem zmian w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań zarówno pozytywnych jak i negatywnych. Należą do nich:

- budowa i/lub modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotywowanych m.in. budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
- budowa poprawiająca dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców m.in. budowa dróg wewnętrznych, parkingów,
- budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej.

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie ścieżek pieszo-rowerowych czy budowie nowych obiektów użyteczności publicznej będą powodowały stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego ją terenu. Inwestycja właściwie zaprojektowana i zlokalizowana w przestrzeni nie powinna negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter inwestycji nie będą one stanowiły dominanty krajobrazowej, a ich przebieg będzie dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Na etapie realizacji większości inwestycji może wystąpić chwilowe negatywne oddziaływanie z uwagi na prowadzenie prac ziemnych (wykopów),

przemieszczania mas ziemnych oraz użytkowania urządzeń i maszyn wysokich, tj. żurawi, dźwigów, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Biorąc pod uwagę zaplanowane w ramach Strategii działania stwierdza się, iż ich realizacja wpłynie pozytywnie na krajobraz Gminy. Pojedyncze inwestycje w czasie trwania etapu wykonawczego mogą wiązać się z powstaniem chwilowych negatywnych oddziaływań, lecz ostatecznym efektem ich realizacji będzie poprawa warunków krajobrazowych na analizowanym terenie.

Wśród najważniejszych działań minimalizujących oraz zapobiegawczych dla ewentualnych negatywnych oddziaływań wpływających na glebę i powierzchnię ziemi można wymienić m.in.:

- prowadzenie robót budowlanych w sposób gwarantujący ochronę gleb,
- właściwe zabezpieczenie urządzeń i maszyn przed ewentualnymi wyciekami,
- unikanie emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb,
- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji robót remontowo-budowlanych,
- minimalizowanie terenów przeznaczonych dla obiektów zaplecza budowy i zabezpieczenie powierzchni składowej i postojowej przed awaryjnymi wyciekami paliwa i smarów,
- odpowiednie przygotowanie materiałów neutralizujących na wypadek ewentualnych wycieków lub awarii,
- odpowiednie przygotowanie szczelnych miejsc do czasowego gromadzenia odpadów wytwarzanych w trakcie realizacji inwestycji,
- odpowiednie składowanie gruntów zanieczyszczonych, warstw ziemi i humusu,
- rekultywowanie miejsc zdegradowanych w czasie prowadzenia robót,
- wykorzystanie zabezpieczonej w czasie budowy wierzchniej warstwy gleby.

Oceniono, iż wyznaczone w projekcie Strategii działania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

8.1.8 Oddziaływanie na klimat i jego zmiany

Pozytywne oddziaływanie na warunki klimatyczne pojawi się w związku z ograniczeniem emisji do atmosfery dwutlenku węgla, który jest jednym z gazów pochodzących m.in. z transportu. Sprzyjać temu będą zaproponowane w Strategii działania, które uwzględniają np. rozwój sieci ścieżek pieszo-rowerowych.

Oddziaływanie negatywne na klimat będzie wynikało z emisji gazów cieplarnianych na etapie wykonawczym – budowy (emisja z maszyn i urządzeń budowlanych), a także na etapie eksploatacji (ze spalania paliw w silnikach, z infrastruktury towarzyszącej). Negatywnie na mikroklimat będzie wpływać także zajmowanie oraz uszczelnianie powierzchni ziemi poprzez tworzenie nowych ciągów pieszo-rowerowych, która dotąd stanowiła powierzchnię biologicznie czynną.

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania na powietrze i klimat należą:

- ograniczenie ruchu pojazdów ciężkich,
- projektowanie pasów zieleni przydrożnej i izolacyjnej (wielopiętrowej),
- wykorzystywanie ekranów akustycznych jako powierzchni biologicznie czynnych,
- na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin, zraszanie materiałów pyłących,
- stosowanie zapisów promujących ochronę powietrza w dokumentach przetargowych.

8.1.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra naturalne

Oddziaływanie planowanych działań na zabytki może mieć charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Negatywne oddziaływanie, jeśli powstanie będzie związane głównie z etapem realizacyjnym, co będzie wynikało z konieczności użytkowania ciężkiego sprzętu budowlanego. Drgania i zanieczyszczenia generowane przez maszyny mogą prowadzić do postępu degradacji obiektów zabytkowych znajdujących się w pobliżu. Skala negatywnego oddziaływania będzie zależała od rodzaju planowanych prac – budowa bądź przebudowa będzie wymagała użycia większej ilości ciężkiego sprzętu niż zadania polegające na modernizacji czy rewitalizacji. Należy również uwzględnić negatywny wpływ emisji zanieczyszczeń gazowych ze spalin o kwasotwórczym charakterze, które mogą przyczynić się do degradacji zabytków o konstrukcji stalowej lub posiadających elementy z piaskowca i wapieni. Jednakże planowane inwestycje w zakresie rozbudowy infrastruktury liniowej oraz punktowej zlokalizowane będą w odległości uniemożliwiającej wystąpienie negatywnego oddziaływania na zabytki występujące na terenie gminy. Podczas wykonywania wykopów pod przyszłe inwestycje możliwe jest natrafienie na nowe stanowiska archeologiczne, co będzie oddziaływaniem pozytywnym i pośrednim. Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej pozwoli na zwiększenie dostępności miejsc cennych historycznie, a tym samym wpłynie na zwiększenie ruchu turystycznego i rozwój lokalnej kultury.

W Strategii zaplanowano wykonanie zadania dotyczącego zabytków:

- Remont konserwatorski zabytkowych obiektów.

Działanie to będzie w sposób bezpośredni i pozytywny oddziaływało na obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie gminy Łękawica.

8.1.10 Oddziaływanie na hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego związanego m.in. z rozwojem ścieżek pieszo-rowerowych, które spowodują zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie wiązać się z użyciem ciężkiego sprzętu będą prowadzone w porze dnia, aby nie zakłócać ciszy w porze nocej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi w chwili zakończenia prac. Wybudowanie ścieżek rowerowych przyczyni się do poprawy stanu środowiska oraz komfortu życia mieszkańców.

W ramach planowanych do realizacji działań nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w postaci promieniowania elektromagnetycznego. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednio i krótkotrwałe uciążliwości, w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je na krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego i środków transportu. Hałas ten będzie miał zasięg lokalny. Praca części przedsięwzięć będzie przebiegała w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. W poniższej tabeli przedstawiono dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów chronionych akustycznie, które mogą znaleźć się w obrębie projektowanych działań.

Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]	
		Drogi lub linie kolejowe	Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu

		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014, poz. 112)

Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godzinach 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

8.1.11 Oddziaływania skumulowane

Przeprowadzenie analizy oddziaływania skumulowanego inwestycji powinno być przedmiotem analiz w ramach oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji. W chwili obecnej brak wiedzy na temat ostatecznej listy działań, które realnie zostaną zrealizowane, w Prognozie przedstawiono maksymalny zakres inwestycji, to czy i kiedy będą realizowane zależy od warunków organizacyjnych i finansowych w przyszłej perspektywie.

Podczas realizacji przedsięwzięć może dojść do lokalnych utrudnień i krótkotrwałych kumulacji niekorzystnego oddziaływania, np. utrudnienia w ruchu drogowym czy komunikacji miejskiej. Oddziaływania te jednak będą lokalne, krótkotrwałe i ustąpią w momencie zakończenia prac.

9 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI STRATEGII

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Podczas podejmowania działań inwestycyjnych zapisanych w Strategii należy wziąć pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych będzie wymagało przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilenie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Strategii może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzane zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gminy.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska.

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- na etapie projektowania należy rozważyć koncepcję organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni,
- po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzić rekultywację,
- prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód,
- w projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowania warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów,
- ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi,
- w opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną,
- na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne,
- prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów niebezpiecznych dla środowiska,
- opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego,
- właściwe postępowanie z odpadami,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznaczonych pojemnikach, w wydzielonym miejscu,

- powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów,
- uregulowanie gospodarki wodami opadowymi – oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni,
- materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących); takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych,
- unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów,
- pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia,
- zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu,
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów,
- prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej,
- stosowanie przepisów BHP,
- zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin,
- na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza,
- ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji,
- stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu),
- w przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną,
- stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych),
- wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych,
- ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem,
- w przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji,

- stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płazów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne,
- nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodu płazów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują,
- w przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów,
- uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 6⁰⁰, a 22⁰⁰,
- w miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia,
- projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych,
- na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu,
- organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas,
- stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas,
- stosowanie tzw. cichych nawierzchni,
- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów,
- sprawne przeprowadzenie prac,
- ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją,
- dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska,
- zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych działań na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należyтым stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10 ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPNOWANYCH W PROJEKCIE STRATEGII

Strategia jest dokumentem, który wskazuje optymalną ścieżkę działań mającą na celu rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Łękawica, realizowany przez instytucje gminne. Strategia jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, tj. nie wskazuje szczegółowych rozwiązań, np. odnoszących się do lokalizacji inwestycji, infrastruktury, dlatego też nie jest możliwe precyzyjne wskazanie rozwiązań alternatywnych.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych rozwojem infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, w takich przypadkach możliwe są wskazania alternatywne rozwiązań lokalizacyjnych. Działania te należy zaprojektować zgodnie z warunkami ochrony siedlisk i gatunków występujących na terenach chronionych. Należy inwestycje zaplanować w sposób niekolidujący z obszarami o szczególnych walorach przyrodniczych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy remontach i przebudowie dróg, budowie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Dla działań zawartych w projekcie Strategii można zaproponować następujące działania alternatywne:

- zmiana lokalizacji danego zadania,
- zmiana technologii realizacji zadania,
- wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania,
- rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego,
- modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępianie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać taką potrzebę.

W przypadku Strategii Rozwoju Gminy Łękawica nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru Gminy, który jako wizja spójna i całościowa pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Wprowadzenie na tym etapie rozwiązań alternatywnych mogłoby zaburzyć spójność wspomnianej wizji. Należy podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

11 INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów oraz zadań proponowanych w ramach projektu Strategii konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy;
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki, jak również dostępne dane są zbyt ubogie, aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia oraz wymogi UE.

Monitoring w zakresie oddziaływania na środowisko będzie odbywał się przy pomocy Tabela 19. Tabela zawiera przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie między innymi polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem Strategii lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do terenów objętych projektem Strategii. Dodatkowo uzupełnieniem monitoringu wskazanego w niniejszej Prognozie może być monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Tabela 19. Przykładowa tabela ewaluacyjna

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Pożądane zmiany
Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego okresu monitoringowego
Liczba doposażonych szkół	szt.	
Liczba doposażonych przedszkoli	szt.	
Liczba utworzonych miejsc do opieki nad dziećmi do lat trzech	szt.	
Liczba utworzonych przedszkoli	szt.	
Liczba nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców	szt.	
Liczba nowej infrastruktury służącej integracji społecznej	szt.	

Liczba obiektów i miejsc dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	
Liczba usług publicznych udostępnionych interesantom w formie elektronicznej na poszczególnych poziomach dojrzałości	szt.	
Długość wybudowanych dróg gminnych	km	
Długość przebudowanych dróg gminnych	km	
Długość wybudowanych chodników	km	
Długość wybudowanych dróg rowerowych	km	
Liczba urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego ulokowanych wzdłuż dróg publicznych	szt.	
Liczba wybudowanych parkingów	szt.	
Liczba miejsc postojowych na wybudowanych parkingach	szt.	
Liczba udoskonalonych oczyszczalni ścieków	szt.	
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	
Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, w wyniku realizacji projektów z zakresu budowy sieci kanalizacji sanitarnej	szt.	
Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni wybudowaną siecią kanalizacji sanitarnej	m ³	
Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej, w wyniku realizacji projektów z zakresu budowy sieci wodociągowej	szt.	
Długość rowów melioracyjnych, które zostały poddane remontom	km	
Liczba budynków użyteczności publicznej, w których zastosowano OZE	szt.	
Liczba budynków użyteczności publicznej, w których poprawiono efektywność energetyczną	szt.	
Liczba uruchomionych automatów na odpady nadające się do recyklingu	szt.	
Liczba utworzonych cmentarzy komunalnych	szt.	
Liczba nowych obiektów turystycznych na terenie gminy	szt.	
Liczba nowych podmiotów gospodarczych działających w sektorze turystycznym i okołoturystycznym	szt.	

Liczba wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość i gospodarkę	szt.
Liczba przedsięwzięć podejmowanych i realizowanych wspólnie z partnerami spoza sektora MSP	szt.
Liczba odnowionych/zachowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.
Liczba wydarzeń kulturalnych i imprez realizowanych na terenie gminy	szt.
Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem	szt.
Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem	szt.
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem	szt.
Liczba osób, która podniosła swoje kompetencje	szt.
Liczba osób, które zmieniła kwalifikacje	szt.
Liczba uczniów i uczennic objętych wsparciem w szkołach	szt.
Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w przedszkolach	szt.
Liczba pracowników urzędu i jednostek gminnych, która podniosła/uzupełniła kompetencje	szt.
Liczba zawartych partnerstw Gminy z innymi jednostkami/podmiotami	szt.
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	szt.
Liczba obiektów komunalnych wyposażonych w monitoring	szt.
Liczba sprzętu ratowniczego przekazanego służbom i strażom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i reagowanie w sytuacjach kryzysowych	szt.
Liczba jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej wyposażonych w sprzęt i urządzenia, przeznaczone do reagowania w sytuacjach kryzysowych, zakupione w ramach realizowanych przedsięwzięć	szt.
Liczba utworzonych magazynów zabezpieczeń/punktów zbiórki ewakuacji/sieci ostrzegania mieszkańców	szt.
Liczba wdrożonych systemów informatycznych do informowania mieszkańców o zagrożeniach/planach ewakuacji	szt.
Liczba przeprowadzonych szkoleń i kampanii informacyjnych dla mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa, pierwszej pomocy i postępowania w sytuacjach kryzysowych	szt.

12 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 1999 nr 96 poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także realizowane dalej od granicy, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku poza granicami państwa.

Zaproponowane w ramach projektu Strategii działania w zakresie celów w zakresie różnych dziedzin środowiskowych i społecznych nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach projektu Strategii ma charakter gminny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy według stanu wiedzy na chwilę obecną stwierdzono, że realizacja projektu Strategii nie wskazuje na możliwość negatywnego stałego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13 STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112 z późn.zm.).

Głównym celem Prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma także za zadanie ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić czy istnieje prawdopodobieństwo powstania w przyszłości konfliktów i zagrożeń środowiska.

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące dane:

- wyniki i analizy dokumentów dotyczące stanu środowiska na terenie województwa śląskiego przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, który dokonuje oceny jakości powietrza i opracowuje Roczne oceny jakości powietrza dla poszczególnych województw, w tym śląskiego,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Głównego Urzędu Statystycznego (GUS),
- dane literaturowe,
- obowiązujące normy prawne w zakresie ochrony środowiska.

Strategia Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 obejmuje zintegrowane podejście w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

Za strategiczne cele opracowania Strategii przyjęto:

- Poprawa jakości życia mieszkańców gminy,
- Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska,
- Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości,
- Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych,
- Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. W ramach oceny skutków realizacji projektu Strategii na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, stałe, chwilowe, pozytywne, neutralne i potencjalnie negatywne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- obszary Natura 2000,
- pozostałe formy ochrony przyrody, w tym korytarze ekologiczne,
- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- gleby (powierzchnię ziemi),
- krajobraz,

- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od rodzaju przedsięwzięć może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycji zapisanych w Strategii można zaliczyć m.in.:

- zmianę warunków siedliskowych,
- tworzenie barier w migracji zwierząt,
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych,
- naruszenie pierwotnego stanu obiektów konserwatorskich,
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych działań infrastrukturalnych.

Do pozytywnych skutków realizacji planowanych działań można zaliczyć m.in.:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność,
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych,
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do powietrza, wód i gleby,
- poprawa stanu środowiska i jego elementów w perspektywie długoterminowej.

Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływania należą m.in.:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscu styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- wybór lokalizacji z uwzględnieniem zapisów dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W Prognozie zostały omówione oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także środowiska na terenie gminy.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie Prognozy stwierdzono,

że realizacja projektu Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidziane oddziaływanie działań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035 na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 8. Przeanalizowano: biotyczne elementy środowiska, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi.

Kolejnym etapem przeprowadzenia Prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112 z późn.zm.).

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko opisano i zaproponowano sposoby monitorowania realizacji Strategii.

Dodatkowo na etapie realizacji każdego z zadań, które potencjalnie może mieć wpływ na środowisko przeprowadzona będzie procedura oddziaływania na środowisko analizująca szczegółowe rozwiązania danej inwestycji, mająca na celu uzyskanie decyzji środowiskowej.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja gminy Łękawica.....	24
Rysunek 2. Liczba mieszkańców Gminy Łękawica w latach 2013-2024	25
Rysunek 3. Liczba przedsiębiorstw na terenie Gminy Łękawica w latach 2019-2024	26
Rysunek 4. Lokalizacja zabytków chronionych na terenie gminy Łękawica	27
Rysunek 5. Wody powierzchniowe na terenie gminy Łękawica	34
Rysunek 6. Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych na terenie gminy Łękawica.....	35
Rysunek 7. Obszary zagrożone ryzykiem powodziowym na terenie gminy Łękawica.....	37
Rysunek 8. Łączne zagrożenie suszą (rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) na terenie kraju i gminy Łękawica.....	38
Rysunek 9. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych na terenie gminy Łękawica.....	40
Rysunek 10. Lokalizacja obszaru Natura 2000 oraz parku krajobrazowego na terenie gminy Łękawica	41
Rysunek 11. Lokalizacja rezerwatu przyrody, stanowiska dokumentacyjnego oraz pomników przyrody na terenie gminy Łękawica.....	43
Rysunek 12. Lokalizacja ogólnopolskiego korytarza ekologicznego na terenie gminy Łękawica	45
Rysunek 13. Lokalizacja korytarzy ekologicznych (regionalnych) przebiegających przez teren gminy Łękawica.....	46
Rysunek 14. Obszary leśne na terenie gminy Łękawica	47
Rysunek 15. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 1.....	56
Rysunek 16. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 2.....	58
Rysunek 17. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 3.....	60
Rysunek 18. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 4.....	61
Rysunek 19. Poglądowa lokalizacja planowanych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 6.....	64

SPIS TABEL

Tabela 1. Cele strategiczne, kierunki działań i zadania Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035.....	10
Tabela 2. Liczebność, dynamika przyrostu oraz struktura nowo rejestrowanych przedsiębiorstw, na terenie Gminy Łękawica, z punktu widzenia formy prawnej	25
Tabela 3. Zabytki zlokalizowane na terenie gminy Łękawica.....	26
Tabela 4. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie za 2024 rok.....	30
Tabela 5. Średniodobowy ruch na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Brzeszcze ..	32
Tabela 6. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w 2023 roku na terenie gminy Łękawica	33
Tabela 7. Charakterystyka JCWP na terenie gminy Łękawica	34
Tabela 8. Charakterystyka stanu JCWPd na terenie gminy Łękawica	35
Tabela 9. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Łękawica wg CRFOP.....	44
Tabela 10. Ocena oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Łękawica 2025+ na lata 2025-2035.....	50
Tabela 11. Cel strategiczny nr 1: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy – analiza planowanych działań	55
Tabela 12. Cel strategiczny 2: Zrównoważony rozwój przestrzenny i ochrona środowiska – analiza planowanych działań	57
Tabela 13. Cel strategiczny 3: Wspieranie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości – analiza planowanych działań.....	59
Tabela 14. Cel strategiczny 4: Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej gminy oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego – analiza planowanych działań.....	60
Tabela 15. Cel strategiczny 5: Sprawne zarządzanie oraz rozwój wysokiej jakości usług społecznych – analiza planowanych działań	62
Tabela 16. Cel strategiczny 6: Wzmacnianie bezpieczeństwa lokalnego i odporności gminy na zagrożenia – analiza planowanych działań.....	63
Tabela 17. Analiza obszaru Natura 2000, w obrębie którego planowane są do realizacji przedmiotowe zadania, przedmioty ochrony i diagnoza potencjalnych oddziaływań zadań na te przedmioty	67
Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku	76
Tabela 19. Przykładowa tabela ewaluacyjna	82